

**V PETEK
V GORENJSKEM GLASU
BON ZA STARI MILJON
DOBIMO SE NA SEJMU OPREME V KRANJU**

Temeljna banka Gorenjske

10 ljubljanska banka

GORENJSKI BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Našli del zidu antične naselbine iz prvega stoletja

Carnium je bil močna utrdba

Kranj, 9. oktobra — Kako velik je bil antični Carnium v prvem stoletju? Vse to se mota po glavi arheologu Milanu Sagadinu iz kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Te dni so namreč na grajskem vrtu gradu Kieselstein, v tretji sondi, izkopali del zidu nekdanjega Carniuma in posamezne predmete, ki potrjujejo obstoj utrdbe.

»Najdba ni samo najpomembnejša v zadnjih 12 letih, je hkrati tudi «ključ», ki povezuje posamezne arheološke najdbe, o tem KDO in KAKO so živeli naši predniki. Posebno sem vesel dveh delov redko in lepo ohranjene langobard-

ske keramike. Langobardi, ki so živeli v Kranju od 546. do 568. leta, so ornamente v zeleni keramiki odtiskali s pečati,« pripoveduje o arheološkem »zakladu« Milan Sagadin.

Za poskusne odkope na vrtu gradu Kieselstein so se odločili tudi zato, ker je bil to edini nepozidani prostor v starem delu Kranja. Na prve arheološke plasti so naleteli že pri prvem kopanju ob gradu. Najpomembnejše odkritje jih je počakalo v tretji sondi.

Zid utrdbe nekdanjega Carniuma in delčki fine rimske keramike. Tam je bila tudi lepo oblikovana fibula — sponka in antično pisalo stilos, vse iz pr-

vega stoletja. Prihodnje leto bodo s poskusnimi izkopavanji nadaljevali na Pungartu. Samo zato, da bi povezali, oziroma odkrili, ali se ni antični Carnium kot naselbina razprostiral od sedanjega gradu do rta Kranja?

Arheološke najdbe v Kranju in okolici so pogoste. Tako so v gozdiču, med Čirčami in Hrastjem izkopali sledi nekdanje vile Rustike iz 4. stoletja. Takrat so bile »vile« gospodarsko samostojne enote. V delu temeljev so našli tudi večji kos nekdanjega rimskega nagrobnika z nekaj ohranjenimi črkami.

Besedilo in slika: M. Kunšič

Nova priložnost za stare apetite?

Samoupravne interesne skupnosti se ukinjajo, naloge kmetijskih zemljiških skupnosti naj bi po novem prevzeli upravni organi v občinah in republikah. Nihče ne zanika, da so zemljiške skupnosti v nekaterih občinah že doslej podlegale »občinskim interesom« in da so bile le podaljšana roka občinske oblasti, nihče tudi ne zagovarja načina financiranja, kakršen je v veljavi (več kmetijske zemlje »prodajo«, več imajo denarja); zdi pa se, da bo med sedanjost in novo obliko nastala praznina, v kateri bo dovolj prostora za apetite po pozidavi najboljše kmetijske zemlje. Nobena skrivnost ni, da v nekaterih občinah komaj čakajo na ukinitvev zemljiških skupnosti, predvsem zato, da bodo lahko ponovno potegnili iz predale stare načrte, ki se »zajedajo« tudi na polja in travnike. Leopold Zupan se je zato na petkovi seji odbora za agroživilstvo (ki deluje pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko) upravičeno vprašal, ali bomo dobili nove Planine, nove komunalne cone...

Zakaj tolikšna zaskrbljenost? Zato, ker je že dosedanja praksa pokazala, da pri birokratskih načrtovalcih plodna kmetijska zemlja nima prave cene; zato, ker je razmerje med odškodnino za najboljšo in najslabšo zemljo še vedno premajhno, da bi odvrčalo graditelje od pohlepa po njivah in travnikih; tudi zato, ker celo iz republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prihajajo strokovne razlage, ki jim oporekajo celo laiki. Samo en primer: po mnenju kmetijskega ministrstva pri gradnji igrišč za golf ne gre za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča, ker je »golf igrišče v naravi travnik«, na katerem je kmetijska raba omejena, in ker se na takšnem igrišču še vedno lahko kosi trava! Na Bledu se takšnim razlagam potihem smejejo, na glas pa računajo, da jim tudi pri širitvi igrišča zagolf ne bo treba plačati odškodnine.

C. Zaplotnik

»Eksplozija v kranjski toplarni« - 110-letnico organiziranega gasilstva v Kranju in 30-letnico delovanja Gasilske reševalne službe Kranj so minuli četrtek popoldne gasilci delovno proslavili z veliko gasilsko vajo v Toplarni na Planini pri Kranju. Namišljeni požar, ki je nastal ob eksploziji 500-tonskega rezervoarja, je gasilo 40 poklicnih gasilcev, sodelovali pa so tudi prostovoljni gasilci Primskovega in Stražišča in reševalci kranjskega Zdravstvenega doma. Inštruktor in vodja preventive kranjskih poklicnih gasilcev Milan Pogačnik je nazadnje ocenil, da je bila vaja dobro izvedena.

- A. Ž. - Foto: F. Perdan

Vlak bratstva gre na pot

Kranj, oktobra - V četrtek, 12. oktobra, zvečer bo tradicionalni vlak bratstva in enotnosti odpeljal proti Srbiji več kot tisoč Slovencev v goste k njihovim srbskim prijateljem. Z Gorenjske jih bo šlo z vlakom 115, nekaj manj kot prejšnja leta. Vlak bo z Jesenic odpeljal ob 23.35, iz Radovljice ob 23.50, iz Kranja ob 00.10, iz Škofje Loke ob 00.19 in iz Ljubljane ob 00.40. V zidanem mostu se bo gorenjskemu vlaku pridružil štajerski vlak. V petek ob 9. uri dopoldne bo za vse udeležence vlaka sprejem v Beogradu na Topčideru; od tod bo mariborski vlak odpeljal proti Kraljevu, jeseniški pa proti Titovim Užicam. Tudi tokrat vse srbske občine, ki pričakujejo obisk prijateljev iz Slovenije, pripravljajo zanje zanimive programe ogledov in kulturnih prireditev. Vlak bratstva se bo v Slovenijo vrnil v nedeljo, 15. oktobra, v zgodnjih jutranjih urah; v Ljubljani bo ob 6. uri zjutraj, v Škofji Loki ob 6.27, v Kranju ob 6.36, v Radovljici ob 7.15 in na Jesenicah ob 7.31.

Naj vlak tokrat še bolj kot doslej ponese s seboj željo po razumevanju med našimi narodi, po resničnem bratstvu!

D. Dolenc

Nov Glasov izlet

Zopet v Neznano!

V soboto, 21. oktobra, se bomo odpravili na tradicionalni jesenski Glasov izlet, ki ga zaradi dotedanje kvalitete izvedbe spet pripravljajo v kranjski turistični agenciji Odisej. Že po tradiciji bomo izžrebali 40 naših naročnikov, ki se bodo izleta udeležili brezplačno, hkrati pa bo omogočeno tudi nadaljnji petdeseterici, da se bo (790.000 din) izleta udeležila na svoje stroške. Podrobnejše informacije lahko dobite v Odiseju, Maistrov trg 2, Kranj ali po telefonu 21-790, kjer že zbirajo tudi prijave.

Seznam izžrebancev, kot vse potrebne podatke bomo objavili v petkovi številki, kjer bomo za vse tiste, ki še nikoli niste bili z nami razkrili tudi vrsto zanimivosti.

Posebej obveščamo in hkrati prosimo, da se nam pisмено javijo (Gorenjski glas, Moša Pijade 1, 64000 Kranj "Za Glasov izlet") vsi tisti, ki ste za nagrado prejeli udeležbo na Glasovem izletu, pa na njem še niste bili!

O položaju otrok v občini

Kranj, oktobra - V okviru tedna otroka, ki je potekal od 2. do 9. oktobra, so pri Zvezi društev prijateljev mladine v Kranju, pripravili posvet o položaju otrok v občini in možnostih za njihov zdrav duševni in telesni razvoj. Posvet, ki se mu bodo pridružili predstavniki vseh pomembnejših ustanov, ki delajo z otroki in zanje, bo jutri, 11. oktobra, ob 8. uri v poslopiju kranjske občinske skupščine.

D. Ž.

Kolesarski izlet

Kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi vse upokojence, ljubitelje izletov v naravo, da se udeležijo kolesarskega izleta. Ta bo v petek, 13. oktobra, ob 8. uri, izpred zgradbe Društva upokojencev. Relacija izleta je naslednja: Kranj - Škofja Loka - Goričane - Zbilje - Smlednik - Kranj.

RAZSTAVE:
ogrevalne,
solarne tehnike,
gradbenih,
izolacijskih
materialov,
stavbnega
pohištva
pohištva,
dekorative,
gospodinjске
opreme,....

KREDITI!
POPUSTI! UGODNI NAKUPI!

**22. SEJEM STANOVANJSKE
OPREME
KRANJ, 13. — 19. 10. 1989**

RAZSTAVA DOMUS-a: Podstrešno stanovanje
in LESNINE: Ambient

GOBARSKA RAZSTAVA z restavracijo,
ugotavljanjem vrst gob

— PRODAJ-
NA
RAZSTAVA
AVTOMOBIL-
LOV

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Dalajlama in Azerbajdžan

Dalajlama je dobil Nobelovo nagrado za mir in Azerbajdžan je postal suveren. Imata ti dve novici, ki sta iz srednje Azije pripeli k nam, v srednjo Evropo, kaj skupnega? Imata. Sporočata namreč, da se v deželah med sovjetskim in kitajskim velikonom dogaja nekaj podobnega kot v državah, ki so po zadnji vojni ostale na sovjetski strani Evrope: obnašajo se konfederativno. Postati hočejo suverene države, ki so z drugimi združene zaradi nekaterih skupnih ciljev. Starejši in večji bratje so pač tu, v soseki, a njihove (pred)pravice niso večne. Novica, ki prihaja iz Moskve, to potrjuje: »V Bakuju so objavili zakon o suverenosti Azerbajdžana. Zakon določa, da je Azerbajdžan suverena socialistična država v okviru ZSSR, ki samostojno rešuje vsa politična, gospodarska in druga vprašanja razen tistih, ki jih je prostovoljno prenesla na ZSSR in si pridržuje pravico do svobodne odcepitve od ZSSR.« (Delo, 7. 10. 1989)

Mohamedanski Baku na obali Kaspijskega morja se torej obnaša kakor krščanska Ljubljana na sončni strani Alp, pa ga zato v Moskvi še ne dolžijo separatizma in izdaje sovjetske stvari. Sedem desetletij poslušnosti je dovolj in preveč. Prišel je čas, ko je treba razčistiti račune, da bi lahko ostali prijatelji. »Iako smo bratca, a ono nam keso niso sestre«, pravi bratski pregovor.

Nekoč je legendarni boljševik Zinovjev izjavil: »Mi ne moremo brez azerbajdžanske nafte in brez turkmenskega bombaža. Toda mi si teh dobrin ne privajamo tako kot nekdanji izkoriščevalci; jemljemo jih kot starejši bratje, ki prinašajo baklo civilizacije.« (V petrogradskem sovetu, 17. 9. 1920)

Bakla starejšega brata je dogorela in so stvari, ki jih Azerbajdžanci sami ne vidijo. Dejstva na primer, da bi morali pravico, ki jo zahtevajo zase, pripoznati tudi Armcem, ki živijo v Gorskem Karabahu.

Zdi se, da so ljudje, ki dihajo gorski zrak, še bolj občutljivi za svojo svobodo kot tisti, ki žive v nižinah. »Alpski Hrvati«, Armcenci v Gorskem Karabahu, Tibetanci in še kdo so si v tem edini. Kljub duhovnim in drugim razlikam ter daljavam, ki jih ločujejo, suverenost je tudi za starodavni narod Tibeta pogoj, brez katerega mu ni obstanka. Noro bi bilo, če bi se zbralo poldrugi milijon Tibetancev, od katerih ima vsak statistično kar dober kvadratni kilometer prostora pod soncem, in začelo izzivati poldrugo milijardo Kitajcev. Streha sveta je sicer visoko, Trg nebeskega miru je še višje. Veliki lama, tisti, ki je deležen »ocean znanja«, ve, kako je treba s Kitajci. Za svojo držo si je prislužil Nobelovo nagrado za mir, »ker si je dolga leta in brez poseganja po sili prizadeval ohraniti zgodovinsko in kulturno dediščino svojega naroda.« (Delo, 6. 10. 1989) Leta 1959 so se na silo uprli Kitajcem. Uspeha seveda ni bilo in dalajlama je moral v izgnanstvo. Narod malaštevilih, ki ga vse bolj ogroža priseljevanje iz rodu brezštevilih — Kitajcev, pa je ostal in kljuoval.

Visoko v gorah je življenje predragoceno, da bi si razbijali glavo ob kamen. Da je res tako, pričča tudi dejstvo, da so v Tibetu še nedavno poznali mnogomoštvo. Ženska kot »produkcijsko sredstvo« za razmnoževanje rodu je v tej budistični deželi tako dragocena, da si lahko privoščijo več »producentov« hkrati. V Azerbajdžanu je drugače. Tam so kot mohamedanci še prakticirali mnogoženstvo, ki pa so ga sovjeti prepovedali. Slej kot prej bomo vsi na istem — pri krščanski monogamiji, pri eni sami ženi. Pri čemer je še to težko dobiti in nato prenašati — posredno, če se imenuje svoboda.

Miha Naglič

termopol

TERMOPOL
PREDELAVA PLASTIČNIH MAS
Sovodenj

Komisija za delovna razmerja pri DO Termopol Sovodenj, razpisuje prosta dela in naloge

VOJDA TISKARNE IN LABORATORIJA

Pogoji:
— srednja izobrazba — smer grafik
— 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
Pisne prijave pošljite na naslov Termopol 64225 Sovodenj v roku 8 dni od objave.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, sport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrli - Žlebitr** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (sport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdán** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomska propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

uredništvo tel. 21860

Kranj: Program kranjskih komunistov namenoma provokativen

Soglasna podpora Kučanu

Kranj, 9. oktobra - Programsko volilna seja občinske konference ZKS Kranj bo 26. oktobra, v pripravah nanjo se je doslej sestalo nekaj več kot dve tretjine osnovnih organizacij, ki različno ocenjujejo provokativno sestavljen program kranjskih komunistov, evidentirali so izredno veliko možnih kandidatov za članstvo v centralnem komiteju ZKS in ZKJ, pri čemer je Milan Kučan dobil soglasno podporo pri kandidaturi za predsednika predsedstva CK ZKS, Miloš Prošenc pa za sekretarja, medtem ko za poklicne funkcije v občinski organizaciji kandidatov še nimajo.

Kadrovskih predlogov za članstvo v najvišjih organih zveze komunistov toliko v Kranju še ni bilo, saj je za članstvo v CK ZKS evidentiranih kar 32, v članstvo v CK ZKJ pa 20 možnih kandidatov, kar Branko Mervič, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Kranj tolmači kot željo kranjskih komunistov po zastopanosti v najvišjih organih. Pristanek vseh evidentiranih imajo, nimajo pa jih pri evidentiranih možnih kandidatih za poklicne funkcije v občinski organizaciji, ker se sedanjim mandati iztekajo, bodo nove morali izvoliti. Branko Mervič pravi, da so pri evidentiranju skušali "prebiti krog znanih ljudi", zato mnogi evidentirani kot razlog za odklanjanje funkcije navajajo politično neizkušenost ter da svojo prihodnost vidijo predvsem v stroki.

Drugačen in svež je program kranjskih komunistov, ki so ga podnaslovili: Za boljše življenje. Branko Mervič pravi, da je program namenoma provokativen, drugačen od dosedanjih partijskih programov, sestavljajo pa ga tri poglavja, ki obravnavajo politični sistem, razvoj Kranja in občine ter notranjsko partijsko organiziranost. Kakor je bilo moč pričakovati, doživlja v osnovnih organizacijah različne ocene, nekatere sredine mu preprosto ne verjamejo, druge podpirajo, tretje nasprotujejo. Pogledi so različni zlasti pri odnosu zveze komunistov do

Jeseniški komunisti o evidentiranju:

Doslej te možnosti nismo imeli

Jesenice, 9. oktobra - Na Jesenicah evidentirajo kandidate za partijske funkcije, delegate in celo za skupščinske volitve že od marca dalje. Še sedem osnovnih organizacij ZK mora opraviti programsko - volilne seje.

V občinski organizaciji Zveze komunistov na Jesenicah je danes 1746 članov, ki so organizirani v 80 osnovnih organizacijah Zveze komunistov v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah. Na letošnje programsko - volilne seje so se skrbno pripravili, tudi na občinsko konferenco, ki bo predvidoma 2. novembra.

»Že pri nadomestnih volitvah smo ugotovili, da mora biti evidentiranje stalen proces, zato smo že letos spomladi začeli z načrtnim evidentiranjem kandidatov za funkcije v osnovnih organizacijah, občinskem komiteju in predsedstvu, za delegate na kongresih in tudi za skupščinske volitve.« pravi izvršni sekretar občinskega komiteja na Jesenicah Tomaž Mencinger. »po osnovnih organizacijah so bili najprej presenečeni nad tako obliko dela, potem pa so se večinoma strinjali s takim načinom. Nekateri so v anketne in evidenčne liste celo zapisali, da prej takšne možnosti niso imeli. Evidentiranje poteka seveda vse do konference, vse predlagane kandidate pa bomo vprašali, ali se s kandidaturom strinjajo. Tudi predlagane kandidate za oba kongresa in za člane posameznih komisij pri komiteju.

Na Jesenicah smo se med drugim tudi odločili, da se zmanjša število članov v komiteju (od 35 članov na 25). Doslej se je na programsko - volilne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov v roku pripravilo 77 odstotkov vseh osnovnih organizacij ali 61 osnovnih organizacij Zveze komunistov - ostaja jih še sedem. Predvidevamo, da bodo opravili programsko - volilne seje še ta teden ali naslednji teden.«

D. Sedej

Generalka za volitve v prihodnjem letu

Osem kandidatov za predsednika SZDL

Do roka, 30. septembra, je bilo za predsedniško funkcijo evidentiranih osem kandidatov. Občinska konferenca ZSMS je evidentirala Jožeta Dežmana in Andreja Kokota, krajevna konferenca SZDL Bled Braneta Groharja, Janeza Konca in Boruta Rusa, občinski komitej ZKS Radovljica Marijo Koman in Majdo Odar, občinski odbor ZBB NOV pa Toneta Kapusa. Nadaljnji postopki bodo potekali takole: predsedstvo občinske konference bo v kratkem določilo osnutek kandidatne liste, na katero bo uvrstilo vse možne kandidate, ki pristajajo na kandidaturom. Osnutek kandidatne liste in kandidate programe bodo do 8. decembra obravnavali v krajevnih konferencah SZDL, v občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij, v društvi in zvezah; kandidati pa naj bi se v tem času tudi javno predstavili. V sredini decembra bo predsedstvo občinske konference SZDL določilo predlog kandidatne liste in se tudi odločilo, kdaj bo volilna seja.

državne uprave in družbenopolitičnega sistema nasploh. Program predstavlja izziv za komuniste, roko pa ponujamo vsem, ki si želijo, da bi Kranj kot občina in mesto pridobil nekdanjo veljavo, je dejal sekretar Mervič in dodal, da ne bi bilo dilem, da v Kranju zveza komunistov ne želi sestopiti z oblasti.

Upadanje članstva je nasploh značilno za zvezo komunistov, tudi za Kranj, kjer je v zadnjih štirih letih organizacijo zapustilo tisoč članov, od tega letos 354. Še vedno pa s 3.300 člani ostaja ena najmočnejših občinskih organizacij v Sloveniji.

M. V. Loška programsko-volilna konferenca čez mesec dni

Komunisti za interesno združevanje

Škofja Loka, 9. oktobra - Poročilo o delu je, skupaj s programskimi usmeritvami za naprej, škofjeloški občinski komitej zveze komunistov posredoval v razpravo osnovnim organizacijam. Te se, kot je dejal sekretar komiteja France Benedik, sestajajo, vendar odziva na ponujeno gradivo še ni.

Programsko-volilna seja škofjeloškega občinskega komiteja ZKS bo 8. novembra. Vzrok za približno enomesečni zamik tiči v nerešenih kadrovskih zadevah. V petek je predsedstvo sprejelo dokončno kandidatno listo za sestavo komitejevih teles. Za predsednico komiteja je predlagana Mirjam Jan-Blažič, sekretar pa naj bi bil še naprej France Benedik. To sta tudi edina kandidata za ti dve funkciji.

Na programsko-volilni konferenci je pričakovati nekaj več besed o spremembah organiziranosti zveze komunistov, katere posledica je prešibka aktivnost v pretekateri osnovni organizaciji. Približno petnajst odstotkov osnovnih organizacij še doslej niso opravile niti svojih volilno-programskih sej. Glasovi o nujnih organizacijskih spremembah prihajajo v komitej že dalj časa. Razmišljajo, da bi v manjših podjetjih z maloštevilnimi člani zveze komunistov imeli samo aktivne, člani pa bi se povezali v krajevne osnovne organizacije, kjer bi se organizirali po interesih.

H. Jelovčan

Tržiški komunisti pred programsko volilno konferenco

Največji poudarek dan gospodarjenju

Tržič, oktobra - Priprave na programsko volilno konferenco tudi v tržiški občini potekajo dokaj intenzivno. Kot pravi Jože Klofutar, sekretar Občinskega komiteja ZK Tržič, je pretekli teden delo zaključila kadrovska komisija, ki pa ni imela lahkega dela. Iz osnovnih organizacij namreč niso dobili konkretnih predlogov kadrov za določene funkcije, večina organizacij pa je tudi evidentirala minimalno število kandidatov. Poročilo o delu občinskega komiteja je v zaključnih pripravah, obravnavalo pa ga bo najprej predsedstvo, nato pa še občinski komitej ZK. Poročilo s programskimi izhodišči, ki ga pripravlja posebna delovna skupina, bo skupaj s kadrovskimi predlogi šlo že konec tega ali v začetku prihodnjega tedna v obravnavo v osnovne organizacije.

Volilno programsko seja Občinskega komiteja ZK Tržič bo predvidoma prve dni novembra; delegati iz osnovnih organizacij so zanj že izvoljeni. Največji poudarek na seji bo dan težavam v tržiškem gospodarjenju in političnemu stanju v občini.

D. D.

družbenopolitičnih organizacij utemeljiti, zakaj ne podpirajo določenega kandidata, medtem ko je bilo doslej dovolj le to, da so izjavile, da se ne strinjajo. Kot je povedal Branc Grohar iz občinske konference SZDL, so volitve SZDL-jevske ga predsednika generalke za volitve prihodnje leto.

C. Zaplotnik

GORENJSKI GLAS

VEČ KOT ČASOPIS

Odbor za agroživilstvo pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko

Del denarja naj ostane v občinah

Kranj, 6. oktobra - Odbor za agroživilstvo pri Medobčinski gospodarski zbornici je v petek obravnaval aktualna kmetijska vprašanja, predvsem spremembe, ki se obetajo po ukinitvi samoupravnih interesnih skupnosti in na področju organiziranosti.

Predsednik odbora mag. Janez Tavčar je povedal, da bodo v republiki z zakonom ukinili vse interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva in za zagotavljanje oskrbe in da jih bo nadomestil posebni kmetijski razvojni sklad, ki ga bodo ustanovili v okviru republiškega komiteja za kmetijstvo. V skladu naj bi se zbirali kmetijski prispevki oz. davki, odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, odškodnine za izkoriščenje rudnin, odškodnine za odprodano zemljišča iz kmetijskega zemljiškega sklada... Maksimilijan Oswald, direktor blejske kmetijske zadruge, je dejal, da se ne strinja s centralizacijo nalog in sredstev in da bi morali o tem

denarju odločiti v občinah, kjer najboljše poznajo kmetijske probleme in krajevne razmere. Nevarnost je, da se bo denar porabljal le za velike programe, medtem ko, denimo, hribovski kmet z nekaj glavami živine ne bo dobil niti tolikšne pomoči, kot jo je zdaj. Janez Sumi, direktor Gorenjske kmetijske zadruge, se ni strinjal, da bi se ves denar za pospeševanje kmetijstva zbiral le na ravni republike. Že letošnje izkušnje so precej bridke. "V zadrugi smo pripravili precej programov za naložbe na kmetijah. Kmetje so iskali soglasja, predračune, pred kratkim pa smo prejeli dopis, da je denar v republiškem skladu porabljen in da naj prošnje prihranimo za pri-

hodnje leto," je dejal Sumi. Leopold Zupan iz Gozdnega gospodarstva Kranj je izrazil bojazn, da bi se po ukinitvi kmetijskih zemljiških skupnosti spet povečali apetiti po kakovostni kmetijski zemlji in da bomo spet pričeli raznim Planinam in komunalnim conam. Andreja Ropret, referentka za kmetijstvo SO Radovljica, pa je dejala, da bi graditelje odvrnili od takšnih apetitov le z drastičnim povečanjem odškodnine za spremembo namembnosti najboljše kmetijske zemlje. Dr. Peter Tišler, direktor Živinorejske veterinarskega zavoda Gorenjske, je seznanil člane odbora za agroživilstvo s pobudo, da naj bi bila po novem pospeševalna kmetijska služba organizirana v okviru območnih zavodov in ne po zadržkih. V gorenjskem zavodu so takšno pobudo zavrnili predvsem zaradi tega, ker v njihovi stavbi ni prostorskih

možnosti za tolikšno število novih delavcev.

Ko so člani odbora za agroživilstvo razpravljali o organiziranju kmetijstva v skladu z zakonom o podjetjih, je bilo večkrat slišati za ocene, da je v zakonodaji, še zlasti tisti, ki govori o združništvu, precej nejasnosti. Gorenjske kmetijske organizacije se bodo najprej ukvarjale same s sabo in se reorganizirale, potem pa naj bi tudi razmislili o različnih možnostih povezovanja. Leopold Zupan je dejal, da se precejšnje spremembe pripravljajo v gozdarstvu, kjer je ob prostem odkupu lesa glavni problem, kako zagotoviti denar za vlaganja in za obnovo ekološko precej prizadetih gozdov. Janez Sumi je opozoril na to, da mora kranjska mlekarja tudi po reorganizaciji zadržati takšen položaj, da bo v njej zagotovljen tudi vpliv gorenjskega kmeta.

C. Zaplotnik

Novi predsednik OK ZSMS Kranj:

"Od svojih stališč ne bomo odstopali"

Kot smo že poročali, so pred dnevi na seji občinske konference ZSMS Kranj delegati končno le izvolili novo vodstvo. Novi profesionalni predsednik je postal 26-letni Tomaž Gaber, sicer absolvent strojništva, ki je bil prej zaposlen kot asistent v razvojnem centru škofjeloškega LTH-ja.

Tomažu Gabru delo v mladinski organizaciji ni neznano, saj se je v ZSMS intenzivno priključil že pred leti, z včlanitvijo v kranjski študentski klub. Potem ko je ne samo vodil kranjske študente, pač pa tudi koordiniral delo študentskih organizacij v vsej regiji, je počasi prišel čas evidentiranja za novo občinsko kranjsko mladinsko vodstvo, kjer je sicer že uvodoma prišlo do vrste zapletov, vendar je Gaber vztrajal praktično do konca in bil tako po več neuspelih poskusih na zadnji seji najvišjega mladinskega občinskega organa z večino glasov izvoljen za prvega človeka kranjske ZSMS.

"Čeprav smo nekako padli v vodenje OK ZSMS tik pred kongresom, to ne bi smelo

predstavljati prevelikih težav. Pred izpeljavo je namreč cel kup akcij, ki ne sprašujejo, kdo in kdaj je prišel na najodgovornejša občinska zsmjsjeva mesta. Na novembrsko sejo kranjske skupščine moramo priti z

izdelanim materialom za mladinski kulturni center; v vedno hitrejšem teku je kranjski Radio, kjer bomo vztrajali na našem delu pri programu oziroma celotnem projektu. Poleg tega so tu "naši" ekologi, Amnesty International pa Center klubov OZN..." razmišlja Tomaž Gaber in nadaljuje: "Poseben sklop, če izvzamem vse kongresne priprave in akcije, ki bodo iz tega sledile, je tudi financiranje naše dejavnosti. Vse kaže, da se bomo vedno bolj primorani spogledovati z podjetniškim načinom razmišljanja in do konca (p)odpreti tovrstne pobude."

Ko je govora v prihodnjih splošnih volitvah novi predsednik kranjske mladinske organizacije povsem nedvoumno zagotavlja, da se jih bodo ne samo udeležili, pač pa se nanje tudi skrbno pripravili. V tem krogu gre iskati tudi vse odprte poti nove mladinske organiziranosti ("klasična stranka ali

zveza zvez"), kar aktualni čas na občinski ravni po besedah našega sogovornika še toliko bolj zapleta vsakršno smelejše in otipljivejše planiranje bodočih tako konkretnih akcij kot siceršnjega političnega dela.

V. B.

Ob primeru Vllasi

Izjava RK ZSMS

Pretekli petek so na seji RK ZSMS v Mladinskem domu v Bohinju sprejeli tudi posebno izjavo, v kateri med drugim pravijo: "Sodni proces proti Azemu Vllasiju in štirinajsterici soobtoženih pred Okrožnim sodiščem v Titovi Mitrovici zahteva, da se znova zavzamemo za pravno in pravično državo, za spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin. Seznanjeni s težavami, ki jih ima pri zagotavljanju finančnih sredstev za Vllasijevo obrambo, smo se v ZSMS skupaj z Nadiro Avdić - Vllasi odločili, da založimo knjigo, katere izkupiček bi bil namenjen premagovanju teh težav."

Ob koncu posebne izjave RK ZSMS poziva slovensko in jugoslovansko javnost, da z nakupom omenjene knjige, v kateri naj bi bili objavljeni članki Vllasijeve žene o dogodkih na Kosovu v letih 1982-89, ponovno dokaže, da je njena skrb za varovanje človekovih pravic in svoboščin od besed prešla tudi k dejanjem.

V. B.

Anekdota

Ploskanje

Dva mlada moža, ki sta sedela v gledališču poleg Puškina, sta dokaj povprečni igralci Asenkovi kar naprej ploskala. Ko sta opazila, da je ostal Puškin (ki ga nista prepoznala) ravnodušen ob igri njune oboževalke, sta začela glasno šepetati in ga imenovati tepca.

Puškin se je obrnil k njima in rekel:

"Gospoda moja, rekla sta, da sem tepca. Jaz sem Puškin in bi obema najraje primazal nekaj klofut. Teга pa ne bom storil, ker bi Asenkova morda mislila, da ji ploskam..."

V. B.

Korakanje v demokracijo

Meščansko zeleni

Od pretekega tedna je slovenska politična scena bogatejša za novo alternativno združenje. Če smo doslednejši, se je dotedanja Ekološki zbor Ljubljana (Zveza zelenih na Slovenskem) pod vodstvom dr. Mreka Lenardiča oklical za "odprto meščansko zeleno stranko, ki je demokratična, socialna in obče narodno orientirana".

Meščansko zelena stranka, ki je v svojem pozivu javnosti dosledno zapisala, da se ne šteje ne med "ZK ne med socialistično alternativo, pač pa med meščanske organizacije", doslej taisti javnosti z izjemo ostre ocene "ekološkega holokavsta med Karavankami in Julijci, problematike dolenjske proge in mesta Ljubljana" ni ponudila kaj prida novega.

Pričujoči primer pravzaprav v marsičem prav šolsko nakazuje otroške bolezn, ki jih bo morala (tudi) naša demokracija in odpiranje političnega prostora premagati, da bi prišla v višjo kvaliteto. Ne gre namreč očitati same promocije meščansko zelenih, navsezadnje lahko danes v Sloveniji na tej ravni praktično že vsakdo ustanovi svojo zvezo, pač pa gre v tej potezi v večji meri simbolično iskati novonastalo stanje.

Če namreč izvzamemo obstoječe (ne)možnosti, ki naj bi jih imele potencialne stranke na prihajajočih volitvah, bo seveda ena od osnovnih javnih predstavitev tudi program. In ti se bodo, po vsej verjetnosti, prav na področju ekologije verjetno v marsičem pokrivali, v čemer seveda ne bo nič slabega, če bo od vsega prav na tem področju le storjen kakšen konkreten korak naprej.

Bolj simptomatično, tudi skozi primer ustanovitve (prelevitve) zadnje zveze (stranke) postaja vprašanje zaenkrat še vedno popolnoma nedorečenih pravic igre, tako enakovrednega pojavljanja v sredstvih javnega obveščanja na eni strani kot seveda resnosti in otipljive vsebinskosti programov posameznih zvez (strank, DPO-jev...) na drugi strani.

Vse kaže, da resnično drži misel modreca, da pač politika (ljudje) prenesejo (prenesemo) prav vse in da bo pot do prave demokracije še kako dolga.

Vine Bešter

Škofjeloški direktorski problem

Obglavljene loške tovarne

Škofja Loka, 9. oktobra - Občinska vlada je pred kratkim obelodanila zgovoren podatek, da se kar 320 Ločanov z višjo in visoko stopnjo strokovne izobrazbe vozi na delo iz občine, le 60 pa jih prihaja v škofjeloške tovarne od drugod. Zlasti odkar nekatere veje predelovalne industrije vse bolj upogibajo kolena, pa v Škofji Loki govorijo tudi o direktorskem problemu.

Odliv visoko strokovnih ljudi iz občine si lahko razlagamo z bližino Ljubljane, ki je sama po sebi vabljivejša, uglednejša od "provincije", ki daje tudi več možnosti poklicnega razvoja, druga, še bolj boleča resnica pa tiči v vse večjem zaostajanju škofjeloških plač za republiškim povprečjem.

Ker izkušnje pravijo, da se zelo redek strokovnjak, ki odide iz Škofje Loke, kdajkoli vrne, bi vsekakor kazalo večjo pozornost posvetiti tistim, ki so še ostali. Na kakšen način jih zadržati, je seveda težko reči, res pa je tudi iz skupščinskih klopi, ne le iz političnih (sindikalnih) vrst slišati vse glasnejše zahteve po načrtnejšem spremljanju kadrovske politike v občini.

Prihodnje leto se bo iztekel mandat 26 vodilnim ljudem v škofjeloški občini. Glede na to, da večinoma zaključujejo šele prvi ali drugi mandat, lahko dokaj realno pričakujemo njihovo ponovno kandidaturu.

Že danes pa je tu huji problem. Obglavljeni sta dve največji škofjeloški tovarni, LTH, ki si pomaga z začasnimi vodilno ekipo, in sosednja Jelovica, kjer poleg direktorja, ki je napovedal odhod, iščejo tudi ljudi za več drugih ključnih funkcij.

Politika se ne sme vmešavati, pravimo, a ko postane vroče, delavci pričakujejo prav njeno pomoč. V LTH so imeli svojevrstno srečo, da so rešitev oziroma ljudi, ki so jim jo bili pripravljani ponuditi, našli znotraj tovarniške ograje. Jo bodo imeli tudi v Jelovici?

Sicer pa si z vedejevstvom že lep čas pomagajo tudi v Gorenjski predlinici, kjer čakajo, da se direktor vrne iz tujine, šušlja se, da odhaja proti Ljubljani direktor EGP, ki menda tudi ima naslednika.

Tako kot v EGP ali, recimo, lani v žirovski Alpini, bi se morali v vseh podjetjih zavedati, da njihov direktor ni več ter pravočasno misliti na rezervo, usposabljanje vodilne ljudi, ki bi bili, če bi bilo treba, sposobni brez posebnih pretresov prevzeti taktirko. Potem se tudi ne bi dogajalo, tako kot se je še ne tako davno v instalacijah ali v Šesirju, da bi ponavljali razpise in moledevali naveličane direktorje, naj vendarle še ostanejo.

H. Jelovčan

Nove akcije alternative

V nedeljo so se simbolično na sredi poti med Ljubljano in Zagrebom na Otočcu sestali predstavniki večine novih hrvaških političnih organizacij, med drugim socialno liberalne zveze, demokratične skupnosti, Zveze zelenih, Društva za jugoslovansko-evropsko sodelovanje, mirovnega gibanja, Transnacionalne radikalne stranke, slovensko alternativno sta predstavljala predstavnik Slovenke demokratične zveze in Social-demokratske zveze oziroma predstavnik Odbora za varstvo človekovih pravic, navzoč pa je bil tudi predstavnik Fonda solidarnosti iz Beograda.

Praktično je šlo za prvo srečanje predstavnikov jugoslovanske opozicije, ki pa zaenkrat zaradi različnosti pogledov ni sprejelo pobude o kaki stalnejši obliki sodelovanja.

V kratkem poročanju o akcijah na področju alternative vsekakor moramo omeniti tudi izjavo Društva slovenskih pisateljev, Kluba 89, Odbora za varstvo človekovih pravic, Sekcije za kulturo miru, SDZ, SDZS, SKZ, SKSG, Zelene Slovenije, ZSKM in ZSMS, ki je do nadaljnjega zaradi načina delovanja ZK in SZDL ustavila sodelovanje na okrogli mizi.

Konec pretekega tedna pa je bila v osrednjih slovenskih dnevnikih objavljena tudi posebna "mirovna pogodba", o kateri več v prihodnji številki.

V. B.

Za Svobodo Mislečega Sveta

Portorož, 3.-5. novembra 1989

Kontinuirano spremljanje

Še slab mesec dni nas loči od 13. kongresa slovenske mladinske organizacije, ki bo, kot smo že večkrat zapisali, v Portorožu. Glede na pomembnost dogodka in v skladu z uredniško politiko Gorenjskega glasa smo se odločili, da bomo tako pripravam kot samemu kongresu posvetili posebno pozornost.

V tem smislu bo tudi od današnje številke pa vse do sprejetja kongresnih dokumentov v Gorenjskem glasu ZSMS posvečena posebna rubrika, v kateri vas bomo poskušali predvsem o vseh najpomembnejših dogodkih, akcijah, stališčih..., ki bodo posredno ali neposredno vezani na delo kongresa ter znotraj tega seveda ustrezen delež namenili tudi vsem tovrstnim akcijam gorenjskih občinskih konferenc ZSMS. Po okvirnem programu bosta v sklopu rubrike izšli tudi dve posebni celostranski "mladinski strani" (17. oktobra in 3. novembra), kjer bomo predvidoma na prvi omenjeni strani predstavili bistvene značilnosti novega mladinskega statuta in programskih usmeritev, na drugi strani (ki naj bi izšle na prvi dan kongresa) pa posamezne razprave in stališča gorenjskih delegatov v Portorožu.

V preteklih dveh številkah smo že poročali tako o prvem delu seje RK ZSMS, ki se

je nanašal na kongresne dokumente kot o tiskovni konferenci, na kateri so predstavili projekt tržnih komunikacij ob kongresu, tokrat pa v tem okviru moramo zapisati vsaj bistveno o zadnjem "Bohinjskem srečanju". Pretekli četrtek in petek so se namreč v Mladinskem domu v Bohinju sestali sekretarji in predsedniki slovenskih OK ZSMS, na sporu pa je bila tudi seja odbora za pripravo kongresa ter nadaljevanje že omenjene seje RK ZSMS.

Člani republiške konference so tako osnutek statuta kot programskih izhodišč preoblikovali v predlog in hkrati sprejeli tudi dva amandmaja predstavnikov UK ZSMS Ljubljana (več o tem na že napovedani Glasovi mladinski strani 17. oktobra).

Imena kranjskih portoroških delegatov smo že omenili, tokrat objavljamo tretjo, ki bo verjetno predstavljala škofjeloško mladinsko organizacijo - Katarina Jelenc, Miha Šturm in Blaž Jesenko. Verjetno zato, ker je bila seja OK ZSMS Škofja Loka, na kateri bi morali izvoliti delegate nesklepčna in bodo po besedah predsednice Tanje Lazar za omenjeno trojico poskušali pridobiti korespondenčno potrditev manjkajočih delegatov občinske konference.

Vine Bešter

Obujanje tradicije

Vaški sejem na Dovjem

Dovje, 2. oktobra - Včasih, pred drugo svetovno vojno so na Dovjem letno pripravili kar štiri vaške sejme, ob cerkvenih praznikih. Prvi sejem po skoraj petdesetih letih.

V zadnjem času se zdi, kot da bi po naših vaseh ponovno globoko zajeli sapo in se sproščeno odločili, da nadaljujejo s predvno tradicijo organiziranja vaških sejmov in družabnih nedeljskih popoldnevo. Prizadevnim vaščanom ne manjka izvirnih in zanimivih zamisli, ko se sredi vasi zbere vsa vas in še okoliške zraven. Morda še vse ne poteka tako, kot bi lahko, če bi se lahko oprli na tradicijo, a poskusi so obetavni in spodbujajo...

Medtem ko smo eno prejšnjih nedelj pričali zanimivemu vaškemu sejmu pod lipo v Podkorenu blizu Kranjske gore, ko so obudili staro vaško šego, ko so fantje na predvečer pobrali vso »šaro« po vasi in so jo kmetje naslednji dan našli pod vaško lipo, so se minulo nedeljo izkazali tudi na Dovjem.

Na Dovjem skrbi za obujanje starih vaških šeg in običajev poseben odbor, ki ga vodi Franc Voga. Franc Voga je avtor odmevne knjige Spomini na Dovje, v kateri opisuje vse nekdaj še in v navade v svoji vasi, po dostopnih dokumentih in pričevanjih domačinov. Zato se vsi ti običaji postopoma obujajo, kajti za razne prireditve sredi vasi so navdušeni tudi vsi domačini.

Minulo nedeljo popoldne je bil na Dovjem dovški sejem, s prikazom izdelkov domače in umetne obrti, z domačimi jedmi, ki so jih pripravile domačinke in s predstavitvijo dela podmladka turističnega društva, ki dobro dela na mojstranski osnovni šoli. Sejem bil je živ, bi lahko rekli, saj si ga je v lepem nedeljskem popoldnevu ogledalo veliko ljudi, ki so prišli tudi z Jesenic in okolice. Dovški sejem ob koncu septembra je po tradiciji eden izmed štirih sejmov, ki so jih v tej kmečki vasi v zgornjesavski dolini prirejali pred vojno. Vsi so sovpadali s cerkvenimi prazniki - med drugo svetovno vojno jih razumljivo ni bilo, po vojni pa se tradicija ni več mogla obuditi.

Po naših vaseh so nekako zaživele stare šege in navade, ki so ljudem še kako blizu, spoštujejo jih, cenijo in se trudijo, da bi ostali v zavesti potomcev, ki so rasli v drugačnem času in drugačnih razmerah... Čeprav gre večinoma za družabnost, prijetna srečanja vaščanov, pa vendarle ni zanemarljivo, da te stare slovenske navade kar najbolj neposredno spoznava predvsem mladi rod.

D. Sedej

Priznanja ob 110-letnici - S priložnostjo razstavo v Avli herojev in slovesno prireditvijo v dvorani kranjske občinske skupščine, kjer je zapel tudi mešani pevski zbor s Primskovega, so v petek zvečer gasilci proslavili 110-letnico organiziranega gasilstva v Kranju in 30-letnico delovanja Gasilske reševalne službe Kranj. Po pozdravu pokrovitelja-predsednika občinske skupščine Ivana Torkarja in govoru predsednika Sisa za varstvo pred požarom Francija Lotriča so podelili tudi priznanja. Najvišje priznanje-gasilsko odlikovanje Gasilske zveze Jugoslavije II. stopnje je dobilo GD Kranj-Primskovo. Franc Košnjek pa je prejel odlikovanje za posebne zasluge v gasilstvu. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Novi prostori

Primskovo - Ta teden bo v krajevni skupnosti Primskovo v kranjski občini več športnih in kulturnih prireditev v počastitev krajevnega praznika. Osrednja bo v soboto, ko bodo ob 17. uri svečano odprli v Zadržnem domu nove prostore krajevnega skupnosti, nato pa bo v dvorani doma družabno srečanje.

A. Ž.

ŽIVILSKI KOMBINAT »ŽITO« n. sol. o. LJUBLJANA, Rožna dolina 8

»Žito« Ljubljana tozd »Triglav-Gorenjka« Lesce, Rožna dolina 8 - komisija za delovna razmerja, objavlja prosta dela in naloge:

1. IZMENOVODJA

pogoji:

živilski tehnik ali delovodja, kemijski tehnik, strojni tehnik

2. VEČ DELAVCEV ZA PRIUČITEV V PEKARNI

pogoj:

- dokončana osnovna šola

Za objavljena dela in naloge se zahteva trimesečno poskusno delo. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi »ŽITO« Ljubljana tozd »Triglav-Gorenjka« Lesce.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Preddvor

Številna praznovanja v zadnjih dveh mandatih

Preddvor, 9. oktobra - Danes teden (torek) je bila v Preddvoru poleg redne tudi slavnostna seja sveta krajevnega skupnosti ob letošnjem krajevnem prazniku. Letos so se ob prazniku že 26. spomnili na 3. oktober 1943, ko je bil v Mačah pri Fendetu izvoljen prvi narodnoosvobodilni odbor v tem delu kranjske občine. Predsednik sveta krajevnega skupnosti Jože Zorman, je pred sejo, med ogledom pravkar odprte nove videoteke v Domu krajanov v Predvoru, rekel, da tokrat za krajevni praznik niso načrtovali posebnih svečanosti in prireditvev, saj je bila v zadnjih dveh mandatih večina članov sveta krajevnega skupnosti navada, da so praznovali vedno predvsem delovno oziroma ob zaključku posameznih akcij. Takšnih delovnih praznovanj pa v zadnjem obdobju ni bilo malo.

S 1700 prebivalci v naseljih Breg, Hrib, Mače, Možjanca, Nova vas, Potoče, Preddvor in Tupaliče je krajevna skupnost Preddvor med večjimi nemestnimi krajevnimi skupnostmi v kranjski občini. Program, ki si ga je na začetku tega srednjeročnega obdobja zastavilo vodstvo skupaj s krajanji, ni bil ravno skromen. Marsikdo v krajevni skupnosti je takrat menil, da je sicer prav, da so si zastavili toliko in tako velikih ciljev, če bodo program v resnici, speljali, pa vsi niso bili prepričani.

"Rad bi se nekako zahvalil vsem, ki so nam pomagali pri uresničevanju ne ravno majhnih nalog," pravi predsednik sveta krajevnega skupnosti Jože Zorman. "Ob pomoči in razumevanju pri uresničevanju začrtanega programa Cestno komunalne skupnosti Kranj oziroma celotne občinske skupnosti, še posebej pa Cestnega podjetja, Gozdnega gospodarstva Kranj s temeljno organizacijo kooperatov, Sklada stavbnih zemljišč, Pokrajinskega štaba za teritorialno obrambo in različnih delovnih organizacij pa imajo največji zaslug prav gotovo vaščani posameznih naselij oziroma prebivalci krajevnega skupnosti."

Na Bregu so v zadnjih letih dobili nov most čez Kokro in s sredstvi krajanov ter krajevnega skupnosti zgradili 900 metrov kanalizacije. Hrib sodi danes med najlepše urejena naselja v krajevni skupnosti. V Mačah je bila delno obnovljena javna razsvetljava, položili so fini asfalt in zgradili tudi nekaj kanalizacije. Kanalizacija in javna razsvetljava sta delna pridobitev tudi

Preč dnevi so uredili in položili asfalt na prvih petsto metrov ceste na Možjanca...

v Novi vasi. Veliko in velikih reči pa se je dogajalo na Možjanca. Najprej so krajanji gradili in s pomočjo širše skupnosti dobili vodovod; nato pa še telefon. Letos se je v tem delu krajevnega skupnosti začela prav tako velika akcija: urejanje oziroma asfaltiranje ceste. Četrtna oziroma 500 metrov ceste je že asfaltirane. Na drugi četrtini je že urejeno odvodnjavanje. V tretjem delu bodo morali v prihodnje odsek malo razširiti. Cilj pa je, da čimprej pridejo do vasi, kjer so že pred leti dobili asfalt.

V Radovljici bodo še lepše oblečeni

Jeansline, nova trgovina

Konec prejšnjega tedna je Radovljica postala bogatejša še za eno trgovino. V Cankarjevem naselju, nasproti Tennis bara, so se vrata odprla lično urejeni trgovinici. Matjaž Sedej iz Kranja je lastnik lokala z imenom Jeansline. Že po imenu sodeč je najprej založena trgovina prav z jeansom. Kavbojke modernih krojev v več različnih barvah, so prav gotovo vodilni prodajni artikeli. Ponudba je bogata tudi z jaknami, ki pa so ta trenutek že jesensko-zimske. Srajce in puloverji, športno elegantne hlače ter ženske bluze in bombažni puloverji precej obogatijo že tako zadovoljivo založen lokal. Matjaž sicer pravi: "Trgovino smo šele dobro odprli, zato ta ponudba še ni prava slika trgovine, ki sem si jo zamislil. Nekaj malenkostnih problemov imamo, da se navadimo na vse to, a vsi, ki bomo delali v trgovini se bomo trudili, da bodo kupci zadovoljni z nami in z našimi artikli. Za enkrat se bomo trudili, da čim bolj obogatimo trgovino z blagom, ki bo najbolj iskano, seveda pa bomo tudi jamčili s kvaliteto in modnim trendom. Moram reči, da smo po otvoritvi kar dobro sprejeli. S časom, ko bodo bolj vedeli za trgovino, pa upam, da se bodo kupci navadili na nas in bomo obojestransko zadovoljni."

V trgovskem centru, kot je radovljiški v Cankarjevi, je trgovinica Jeansline gotovo velika popestritev. Le zadovoljstvo vseh bo potrdilo prizadevanja k uspehu.

G. Šinik

KRATKE GORENJSKE

Predstavitev knjige

Voglje - Slovesno je bilo v soboto popoldne tudi v Domu vaščanov v Vogljah. Na predstavitvi in podelitvi knjige "Samo tako živi narod" so se zbrali svojci padlih in borci v območja krajevnih skupnosti Voglje in Voklo. Na svečanosti je spregovoril tudi predsednik uredniškega odbora, ki je pripravil in izdal knjigo, Franc Štefe-Miško. V programu pa so nastopili poleg mladink tudi učenci osnovne šole Voklo. Slovesno predstavitev knjige je tokrat, po avgustovski v Senčurju in nedavni ob krajevnem prazniku na Visokem, pripravila krajevna organizacija ZZB NOV Voglje. A. Ž.

Ribiči zaključili praznovanje - Člani Ribiške družine Bistrica-Domžale, pododbora Pšata so v nedeljo dopoldne, poleg rolkarjev v Poženiku, pri ribniku v Lahovčah zaključili letošnje praznovanje praznika krajevnih skupnosti pod Krvavcem. Na tekmovanju za prehodni pokal krajevnih skupnosti je zmagala ekipa Brnika pred ekipo iz KS Zalog. Med posamezniki je ujel skoraj dva kilograma težkega krapa Tomaž Stare iz Spodnjega Brnika, drugi pa je bil Marjan Humer iz Zaloga. Ostali so namesto dobrega prijema nazadnje potrebovali le "žajfo". - A. Ž.

Gasilski dom v Ljubnem ima že streho - Bilo je tako, kot so pred mesecem dni v veliki akciji za izgradnjo gasilskega doma v krajevni skupnosti Ljubno napovedali: čez mesec dni bo dom imel tudi že streho. Velika akcija za izgradnjo strehe in pokritje novozgrajenega doma, ki so ga začeli graditi letos pozno spomladi, na gradnjo pa so se s pomočjo krajanov začeli pripravljati ljubenski gasilci že lani, je bila minulo soboto in nedeljo. V soboto je bilo 20 članov, v nedeljo so jim priskočili najprej na pomoč člani obeh ekip CZ, ko so se vrnili s tekmovanja v Lescah, kjer so osvojili sedmo in deseto mesto. Popoldne pa so pri pokrivanju sodelovali tudi krajanji. Bilo je delovno in veselo hkrati. Da niso bili tačni in žejni pa so skrbeli Ciril Praprotnik in dekleta Nataša, Tatjana in Meta. - A. Ž.

Gorenjska predilnica se ne boji tržnega gospodarstva

Tudi za dobre tovarne so časi težki

Škofja Loka, 7. oktobra - Gorenjska predilnica je v zadnjih letih veliko vložila v modernizacijo, zato jo manj skrbi prehod v tržno gospodarstvo. Vendar pa je zaradi tega ter zaradi odtekanja kapitala iz industrije v druge dejavnosti, kar je bilo značilno zlasti za zadnji dve leti, bolj zadolžena, kot je bila običajno. Zato jih v tem trenutku skrbi predvsem napovedane omejitve denarno-posojilne politike, saj utegne tudi za dobre tovarne primanjkovati denarja. Pogovarjali smo se z Martino Čuš, v. d. direktorja, ki je za leto dni to dolžnost sprejela aprila letos.

"Kako je Gorenjska predilnica poslovala ob polletju, kakšne rezultate pričakujete po devetih mesecih?"

"Ob polletju s pozitivno ničlo, kakor temu pravimo. Poletni meseci za nas niso sezonski, posli zato niso tako dobri, pozna se seveda tudi dopust, zato po devetih mesecih pričakujemo poslabšanje rezultatov. Količinsko, je težko reči, saj novega obračunskega sistema preprosto ne obvladujemo, lahko nekaj pričakujemo, potem pa je drugače. Sploh je sprememb toliko, da se jim ni moč hitro prilagoditi, zato se trg ne nenehno ustavlja. Posel se denimo sklone štirinajst dni kasneje, kar seveda pomeni, da izgublamo denar."

"V kolikšni meri se vam trg zapira?"

"Glede povpraševanja se nam ne, zapira se nam zaradi slabega plačevanja, zlasti Črna gora, deloma Makedonija, kjer denarja očitno nimajo, v Srbiji pa imamo slabe izkušnje z izterjavo. Saj naračajo, toda striktno se otepajo določb, ki jih sprejema Markovičeva vlada. Plačilne roke smo, recimo, skrajšali s 90 na 60 oziroma 30 dni, tam pa tega ne sprejmejo, kaj pa to v visoki inflaciji pomeni, seveda ni potrebno razlagati."

"Povečujete izvoz?"

"Pospešili smo ga spomladi, ko so bile na uvozni strani ukinjene dajatve na uvoz zaradi izvoza, ki so bile lani ogromne, od 30 do 47 odstotne, v zadnjih letih smo res veliko denarja dali državi, v letu dni toliko kot znašajo naše kratkoročne zadolžitve. Saj ni bilo nikakršne računice za izvoz, obdržali smo ga le toliko, da nismo izgubili kupcev, ki jih je znova težko dobiti."

"Kolikšne so zdaj uvozne dajatve?"

"Pri uvozu zaradi izvoza 3 odstotne, spet se torej povečujejo. Izvoz smo pospešili aprila, spomladi je zanašal približno 500 tisoč nemških mark mesečno, avgusta pa že 900 tisoč mark. Vrednostno izvozimo več kot 20 odstotkov proizvodnje, kar je za primarce veliko."

"Se vam cenovno splača izvažati?"

"Pri večini izdelkov so izvozne cene do 10 odstotkov nižje, pri nekaterih enake domačim. Na tujem vedo, zakaj izvažamo, težko se je pogovarjati o višjih cenah, razen s starimi kupci, če nimajo prigovorov na kvaliteto, se je iz kvartala in kvartal moč pogovarjati o višji ceni, težko je tudi prositi za višje cene, če ponujaš večje količine. Toda, ker je izvoz plačan z gotovino in s tečajnimi razlikami, cene v primerjavi z domači pridobijo na dinamiki, zaradi 30 dnevnega plačilnega roka, ki mu je običajno sledila menica, za zaračunane obresti pa spet menica, kar pomeni, da je bilo plačanih le polovica, če so sploh bile... Če vse to preračunaš, se v končni fazi izvozne cene zelo približajo domačim."

"Konfeksionarji so se v zadnjem času pri izvozu usmerili predvsem na storitve, kaj to pomeni za vas?"

V lesni industriji konkurenca velika

Poletni prodaja boljša

V škofjeloški Jetovici je bila v poletnih mesecih, zlasti avgusta, prodaja boljša in kratkoročno zadolženost jim je uspelo realno zmanjšati za več kot četrtno. Z jesenskimi meseci bo prodaja seveda manjša, skrbi pa vzbujajo najnovejši ukrepi.

Montažne hiše so začeli izvažati tudi v Sovjetsko zvezo, prvo so že postavili v mestu Kazan, ki je od Moskve proti Uralu oddaljen tisoč kilometrov. Tja bodo letos izvozili 30 montažnih hiš, s poslom pa bodo prihodnje leto nadaljevali. Prodaja je vse težja, zato vse bolj širijo prodajno mrežo, kar je pomembna prednost Jelovice, letos so odprli po Jugoslaviji sedem novih predstavništev, ki so se pridružila 17-tim dosedanjim poslovalnicam in predstavništvom.

Napovedani ukrepi zvezne vlade jim seveda povzročajo

"Vprašanje je, kako dolgoročno je takšna usmeritev, povezana je z vprašanjem, ima primarna tekstilna industrija v Jugoslaviji mesto ali ne, težko to ocenim, na višjih ravneh bi morali reči, imamo primerjalne prednosti ali ne. Po drugi strani pa v Sloveniji, ki želi biti razvita in imeti svoje ideje in kreacije, ki ima šolo za kreatorje, pri takšni usmeritvi kreatorji ostajajo brez dela, pri storitvi s kreacijo namreč ne moreš zaslužiti, narekuje jo kupec. Mislim, da so šli trikotazertji naprej, tudi nekaj zasebnikov že zna prodajati kreacije, konfeksionarji pa se rešujejo s storitvami. Zlasti s pletenarji se nam uspeva dogovarjati o skupnem izvozu, vem, da jih naša preja ne pride bistveno dražje kot uvožena. S konfeksionarji pa takšnih poslov nimamo, za nas pa bi bili zanimivi, saj izdelamo le 100 tisoč metrov tkanin mesečno in veliki izvozniki se nič kaj radi ne ukvarjajo z nami. Mislim, da bi preračun pokazal, da naš jersey ni nič dražji kot uvožena."

"Zakaj je tekstilna industrija v zadnjih dveh letih v slabšem položaju?"

"Saj ni le zadnji dve leti, je pa res, da je predvsem zadnji dve leti. Za primarce je bil velik udarec zamrzitev cen, k tekstilnim sekundarcem nam je tedaj odteklo veliko kapitala. Poleg tega pa so bile tedaj in kasneje dajatve izredno velike, vračunali smo jih sicer v cene, toda kalkulacije je razvrednotilo plačevanje z menicami. To je bil drugi odvzem denarja, ne le tekstilu, temveč industriji, ki nima lastne trgovske mreže. Trgovci so izsilili dolge plačilne roke, 120 dnevne nekateri celo 150 dnevne, plačevali z menicami, za obresti pa niso hoteli niti slišati. Pametni trgovci so se znašli, manj spretni so prodajali trikrat cenejše hlače, predvsem v drugih republikah, zato zdaj prav tako nimajo denarja. Vprašanje je, kako se zdaj izvleči iz krize, saj smo denarno osiromašeni, zadolženi smo in težave imamo z likvidnostjo. Industriji bo potrebno ponuditi ali pa reči, da denimo velik del primarne tekstilne industrije v Jugoslaviji nima več mesta in naj gre polovica tekstilnih tovarn v stečaj. Malo bolje bi jo pri tem odnesli kombinati, pa tisti, ki so bili komercialno ostrti že prej, mislim, da je takšno filozofijo imelo le 30 odstotkov firm, zdaj pa je čas komercialne ostrine tako ali tako zamujen, denar pa izgubljen."

"Problematičen je tudi uvoz surovin?"

"To pa je drugi veliki problem tekstilne industrije, razmere so obupne, država bi nam morala vsaj pri bombažu omogočiti racionalno ravnanje z zalogami. Poglejte, zdaj bomo za tretji in četrti kvartal dobili še 600 ton bombaža, ki bo vreden toliko kot naš mesečni izvoz, upam, da ga bomo lahko plačali v dveh obrokih, kar pomeni, da moramo biti za tri mesece založeni z ruskim bombažem."

"V Gorenjski predilnici ste v zadnjem času dosti investirali v tehnologijo?"

"Kar se pozna pri zadolženosti, ki je tudi dolgoročno, zato naslednje štiri, pet let večjih investicij ne bomo zmogli. Kaj

Martina Čuš

bo s tujimi vlaganji, je težko reči, tako tesnih stikov s tujimi partnerji nimamo, da bi lahko rekla, da je kdo zainteresiran. Toda verjetno bomo morali ugrizniti tudi v to jabolko, saj je tovarna toliko modernizirana, da se jo splača obdržati."

"Kaj ste s temi investicijami pridobili?"

"Njihova osnova je bil prihranek pri energiji, v bistvu so bile torej tudi ekološke. Projekt je temeljil na izkoriščanju toplote odpadnih voda v barvavni in plinov v dimniku, kjer so prihranki celo večji kot pri vodi. Voda je že prej krožila, vendar ne tako kot zdaj, ko ji odzvememo več toplote, pet do šest stopinj Celzija, manj je tudi porabimo. Pri preverjanju smo zdaj ugotovili, da smo projekt na vseh točkah uresničili tako, kot smo obljubili. Letos smo kupili tudi nekaj novih strojev, tudi novi širinsko razpenjalni stroj za jersey veliko prihrani pri energiji, z njegovo pomočjo pa smo zelo izboljšali kakovost jerseyja, saj se je prej skrčil za več kot 10 odstotkov, kar je bila za kupca nesprejemljiva toleranca, zdaj pa pada pod 5 odstotkov. Računamo na boljši plasma bombažnega asortimana, ki smo ga v zadnjih štirih letih vključili v proizvodni program. Novi so tudi bavširni stroji, v katerih parimo prejo, stari so bili dvajset let in prav tako bistveno večji porabniki energije. Kupili smo še sukulno stabilizirne stroje za barvanje najlona, s katerim je precej delovnih faz odpadlo. Projekt je bil resnično dober, saj je dobra osnova za nadaljnje delo."

"Koliko je bil vreden?"

"Kredit svetovne banke za obnovo in razvoj znaša 1,7 milijona dolarjev, projekt pa je bil vreden še najmanj 1 milijon dolarjev, saj je bilo potrebnega veliko investicijskega vzdrževanja, veliko priprav inštalacij."

"Za uresničitev takšnega projekta morate imeti v tovarni dobre strokovnjake?"

"Zlasti zadnje pol leta so bili polno zasedeni, imeti pa jih moramo, ker tovrstne storitve pri nas niso razvite, vsaka firma to bolje ali slabše rešuje sama. Ker jih naslednja tri leta sami ne bomo tako potrebovali, bomo poskusili s storitvami za trg, odprli smo že servis za turbine, pripravljati nameravamo vložke za barvanje in še kaj."

M. Volčjak

Sto novih vsako leto

Najbolj pogumni že ustanovljajo nova podjetja, nemara bo kmalu dosežen cilj: vsako leto sto novih podjetij na Gorenjskem.

Najrazličnejša poročila o gospodarskih gibanjih imajo običajno še vedno na prvem mestu fizični obseg industrijske proizvodnje. Nikakor nečemo zmanjševati njegovega pomena, toda, kaj ni najboljši primer jeseniška Železarna, kjer so z novo jeklaro zmanjšali število ton, povečali pa so kakovost jekla in kar nekaj časa smo v statističnih poročilih lahko brali, kako obseg proizvodnje pada, šele zdaj (zaradi primerjalne osnove) spet raste. Prav bi bilo torej, da bi tovrstne podatke jemali z rezervno, pa takoj sklepali, da v določeni panogi oziroma tovarni slabo delajo, kajti lahko je za takšnim podatkom skrita modernizacija, tehnološka posodobitev. Seveda pa nikakor ni izključeno, da ni skrito tudi slabo delo, zastareli izdelki, ki ostajajo v skladišču, slabo vodenje tovarne, itd.

Prav bi bilo, da bi na prva mesta uvrščali podatke, koliko podjetij je propadlo in koliko je bilo ustanovljenih novih, dodali pa denimo še, kolikšna je brezposelnost. Poročila bi bila veliko bolj aktualna. Stečajni se niso vsakdanost, kaj kmalu pa utegnejo postati, če bo tržno gospodarstvo bolj pokazalo zobe, saj bo za nekatera to prehod, za druge pa potop v tržno gospodarstvo. Vsa kdanost pa so že postala nova podjetja, odkar je bil sprejet zakon o podjetjih, je bilo pri registracijskem sodišču v Kranju registriranih 46 novih podjetij, 16 pa jih je v postopku registracije, skupaj je bilo torej v sorazmerno kratkem času praktično ustanovljenih 62 novih podjetij in prav nič utopičen ni cilj: sto novih podjetij letno.

Nekaj kapljic sveže krvi je torej že pricurljalo v krvotok gorenjskega gospodarstva, upajmo, da jih bodo še več dala tudi programa Optima, ki potekala v kranjski in škofjeloški občini ter valilnica podjetij v jeseniški Železarni in da se poročila o gospodarskih gibanjih ne bodo več začeljala s tonami in metri, temveč s številom novih podjetij in podatki, koliko ljudi je našlo zaposlitev v njih.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

106 zahtevkov za razvojni dinar

V Sloveniji je bilo doslej v petih "paketi" za 206 naložb razdeljenih za 761 milijard dinarjev razvojnega dinarja, za novo razdelitev pa je že veliko zanimanja, saj so pri zadnji morali odložiti 53 projektov, na novo pa je predloženih še 54. Če bodo ugodili vsem, bodo za 106 projektov potrebovali 1.200 milijard dinarjev razvojnega dinarja, ki se je torej resnično uveljavil, z njim pa dobri projekti, saj so merila za dodelitev teh brezobrestnih posojil stroga.

Ček ostaja ček

Izvršni odbor združenja bank Jugoslavije je v petek, 6. oktobra, sklenil, da tekočih računov prebivalcev ne bodo obremenjevali z dnem, ko ček vnovčijo v tuji ali v svoji banki, ker je to nemogoče zagotoviti zaradi počasnega plačilnega prometa. Dan valutacije torej ne bo dan, ko je ček izdan in še naprej ostaja po starem, kar pomeni, da ček še naprej ostaja vrednostni papir, ki se izda z dospelostjo na vpogled, kakor pravi zakon. Takšna odločitev predstavlja seveda olajšanje za lastnike tekočih računov, saj so zadnje dni ugibali, kaj se bo zgodilo.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Zaloge se počasi kopičijo

Zaloge izdelkov letos na Gorenjskem vse do junija niso bile problematične, tedaj pa so začele naraščati in v primerjavi z majem so junija narasle za četrtno, kar se je nadaljevalo tudi julija. Kopičijo se predvsem zaloge opreme in reprodukcijskega materiala, zaloge blaga za potrošnja pa niso problematične, saj so bile v letošnjih sedmih mesecih za 14 odstotkov nižje kot v enakem lanskem razdobju. Naraščajo zlasti zaloge električnih strojev in aparatov, že vse leto, v sedmih mesecih pa je bil porast kar 29 odstoten.

V gradnji 525 objektov

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva je bilo v letošnjem prvem polletju na Gorenjskem v gradnji 525 investicijskih objektov, njihova predračunska vrednost znaša 929 milijard dinarjev. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je gradnje manj, njihovo število se je zmanjšalo za 82. Investitorji so v letošnjem prvem polletju prijavili 84 novih gradenj v predračunski vrednosti 190 milijard dinarjev, v lanskem prvem polletju pa je bilo prijavljenih 80 v vrednosti 83 milijard dinarjev. Kljub visokemu porastu cene je torej investicijska dejavnost le podvojena. Največ objektov gradijo v kranjski občini in sicer 204, ki prednjači tudi po njihovi predračunski vrednosti. V zadnjih treh mesecih je na prvem mestu Optima II v kranjski Savi, sledi Karavanski predor, temu pa po vrednosti poslovni objekt UNZ Kranj.

ureja MARIJA VOLČJAK

Finančni rezultati gorenjskega gospodarstva

Izgube manjše kot v Sloveniji

Kranj, oktobra - Gorenjsko gospodarstvo je imelo v letošnjem prvem polletju 13,5 odstotni delež slovenskega konvertibilnega izvoza, 8,8 odstotni delež kosmatega dobička in 4,2 odstotni delež izgub slovenskega gospodarstva.

Zaradi sprememb obračunskega sistema in še vedno njegove "elastičnosti", zato največ pove delež posameznih kategorij, ki se v seštevku običajno sučejo okoli 10 odstotkov. Največji korak naprej ima gorenjsko gospodarstvo pri konvertibilnem izvozu, kjer je delež 13,5 odstoten. Pri izgubah je gorenjski delež le 4,2 odstoten, znašale so 125 milijard dinarjev, dve tretjini gorenjskih izgub pa je bilo v elektrogospodarstvu, kjer imajo praktično slovenski značaj. Za akumulacijo je gorenjsko gospodarstvo razporedilo 17,7 odstotka slovensko pa 22,2 odstotka dohodka. Na prikazovanje akumulacije so vplivali številni dejavniki, zato tega podatka ni moč jemati povsem resno, lahko si ga razlagamo tudi s tem, da so drugod po Sloveniji bolj "polepšali" poslovne rezultate kot na Gorenjskem.

M. V.

PREJELI SMO

(NE)OBIČAJNI ŽIVLJENJEPIS

Pri 20. letih: Ko bomo prišli mi, bomo zgradili boljši svet, v katerem ne bo krivic.

Pri 30. letih: Če hočemo doseči ideale, moramo nekaj storiti tudi prek zvez.

Pri 38. letih: Vse, kar sem pridelal, ni bilo ravno po predpisih, vendar so drugi vzeli še več.

Pri 39. letih: Nikakor ne morem razumeti, zakaj se upokojenci razburjajo. Saj imajo vse, kar potrebujejo.

Pri 40. letih: Včeraj so mi povečali pokojnino, in trdim, da danes jaz in moji kolegi dobivamo samo okoli 30 odstotkov osebnega dohodka aktivnega delavca. Kako pa se da s tem živeti, ni težko uganiti...

Seveda to v praksi ne pomeni, da lahko za svojo pokojnino kupim 140 kg belega kruha. Kakih štirideset odstotkov pokojnine je treba odšteti za stanovanjsko najemnino, centralno kurjavo, telefona in televizije si že tako ali tako ne morem privoščiti. Kje pa so še sadje, vlak, razna popravila, zelenjava, druga živila, participacija v lekarni, pijača, drugi stroški?

Poučno bo, če bomo zvedeli, kaj se bo zgodilo tistim, ki zmorejo takšno početje s soljudmi.

Ivan Ogrinc, Jesenice

Življenje je danes pač takšno, da postajamo ljudje ob obilici dolžnosti in odgovornosti ter skrbi vse bolj raztreseni (za stikalničarje v Železarni Jesenice pač ne velja to pravilo, ker...), kaj hitro pozabimo na nekatere »drobne« dolžnosti, kot je na primer potrditev zdravstvene knjižice, da smo v rednem delovnem razmerju...

Kot kaže izkušnja Antona Šmida, nekdanjega sindikalnega predsednika TOZD Energetika pri Železarni Jesenice, da je upokojencem res lepo; nič ne delajo (op.p.: na podlagi opazovanj tudi stikalničarji v RTP-jih ne), le sprehajajo se in igrajo karte, prvega pa počakajo doma, da jim poštar prinese pokojnino, je lahko taka »malenkost« ali zelo draga ali pa zelo boleča, zgornji primer za stikalničarje v RTP-jih pa je zgolj identičen, saj kot aktivni delavec, ki opravlja enako delo, kot sem ga opravljal jaz na podobnem delu pred upokojitvijo, torej dela IV. stopnje zahtevnosti in odgovornosti, z ustrežno šolsko in strokovno izobrazbo (ki je opevana iz ŽIC-a na

Jesenicah), prejema sedaj najmanj 7.500.000 dinarjev, verjetno še več. Kako se da s tem živeti, ni težko uganiti...

Jaz in moji kolegi danes dobivamo samo okoli 30 odstotkov osebnega dohodka aktivnih delavcev, ki jim je res lepo, nič ne delajo, sprehajajo se in igrajo karte. Kaj to pomeni v praksi...?

Ivan Ogrinc, Jesenice

NEUVRŠČENOST JE »HUDIČEVA POGRUNTAVŠČINA«

Predvojna klerikalna miselnost in filozofija sta se pri enem delu Slovencev naselila v gene, tako da sta postali dedni. Gre za podzavestne in včasih kar bedaste refleksije, na posamezne dogodke in pojave v našem ožjem in širšem življenjskem prostoru. Že od nekdanjih hudobnih moti, nekako kot bika, vse, kar je rdeče, pa tudi vse, kar diši po socialni enakosti, pravicah, itd. Če večji del sveta trpi zaradi neenakosti, revščine, lakote, dolgov, ekoloških problemov in podobnih nalog, so to zanje zadeve dane od boga, ki pač deli pravico po bo-

že. Ze mora biti vzrok, da se jim tako godi. Siromaki, »cunjarji« in »ta črni« pa so zaradi svoje zaostalosti že tako ali tako dovzetni za slabe vplive komunizma in socializma in jim na žalost skoraj ni pomoči. Pomaga se jim lahko edino z molitvijo »da bog reši komuniste in njihove podrepanike«.

Taka miselna beračija naših vrlih »mutantov« niti ne bi bila posebej moteča, saj jih kljub vsemu ni niti za kapljico v človeškem morju in se jih pravzaprav nikamor ne sliši, če ne bi bili sami obremenjeni z marsičim, kar v sveti jezi in glasnosti najbolj sovražijo. Moteče je na primer, da se imajo za gospodarske eksperte, pa doma niso uspeli prispeti ničesar, razen zmede, in smo zato vsi skupaj še mnogo bližje gospodarsko neuspešnim, kot uspešnim državam in s tem v taboru zadolženih in revnih. Glede na svojo super sposobnost deliti recepte in navodila je prav čudno, da jih sver ne pozna oziroma premalo ceni in ne izkoristi njihovih gospodarskih, političnih ter drugačnih potencialov. Ti naši »klerikalci« bi lahko predstavljali izvozno blago in bi jih lahko zlasti v tretjem svetu ter socialističnih državah uporabili v korist svoje sreče in razvoja za šefe držav in diplomacij oziroma najmanj za gospodarske ministre.

Torej 9. vrhunska konferenca nevrščenih držav se je iztekla.

Degeneriranci, bedaki in opice so še enkrat omlatili prazno slamo ter zapravili denar in čas. Vsi ostali, ki so bili še navzoči in so bili po varljivem zunanjem videzu podobni ljudem, pa so bili le spretno zamaskirana sovjetska garnitura. Hudič je »non stop« v akciji. Na beograjski konferenci je ponovno zastrupil večji del sveta s svojimi principi in stališči. Da pa je nesreča še hujsa, je po mnenju naših ekspertov krivo dejstvo, da je hudič ravno pri nas že dolgo tega naletel na največji uspeh s svojimi vizijami. Še sedaj mu namerno služimo s planiranjem in pripravo terena za njegovo disharmoniranje, medtem pa smo namerno pozabili na boga in delo ter na posvečeni napredni svet.

Stanislav Križnar, Jesenice, Titova 115

PRIZNANJE ORGANIZATORJEM 100-LETNICE JAKOBA ALJAŽA

Praznovanja 100-letnice prihoda Jakoba Aljaža za župnika

V Dovyje sem se udeležil kot planinec. Bil sem navdušen nad dobro organizacijo prireditve, ki se ji moram tudi zahvaliti, da sem dobil ključe, ki sem jih izgubil na tej prireditvi, že po dveh dneh nazaj.

Izkoriščam to priložnost, da čestitam vsem organizatorjem in vsem vaščanom naselja Dovyje - Mojstrana za tako uspelo prireditev. Na vsakem koraku si čutil, koliko truda in prizadevnosti je bilo vloženega, da je to praznovanje tako dobro uspelo. Na zunaj je bilo opazno, kako je vsa vas sodelovala pri polepšanju kraja. Hiše, dvorišča in vrtovi so bili lepo urejeni, vaščani prijazni in ustrezljivi, vse prireditve pa na taki kulturni višini, da ste vsem obiskovalcem nudili čim več pravega planinskega počutja. Vsem, ki smo se tega slavja udeležili, bo ostal trajen lep spomin na Jakoba Aljaža in na kraj, ki je dolgo vrsto let posvečal vse svoje delo in sposobnosti.

Ivan Kopač, odvetnik, Domžale

ljubljska banka

OKTOBER — MESEC VARČEVANJA — MESEC BREZ VRST

Obkroženi dnevi so izplačilni in takrat so vrste v vseh bankah najdaljše. All ni ostalih dni več?

V GORENJSKI BANKI SE ŽELIMO VRSTAM IZOGNITI!

ZATO, POČAKAJMO DAN, DVA IN VRSTE PRED BANČNIMI OKENCI SE BODO PORAZDELILE.

NAŠ ARGUMENT ZA TAKO PRIPOROČILO — OBRESTI!

Predvideni povprečni OD v SR Sloveniji za oktober — 11.500.000 din

čas	dnevni faktor	znesek (povp. OD)	obresti
1 dan	1,00938831	11.500.000 din	108.000 din
2 dni	1,01886477	11.500.000 din	216.900 din

PREPRIČANI SMO, DA SE ZA TAK ZNESEK SPLAČA PRIHRANITI ČAS IN ŽIVCE!

PODALJŠAJMO »MESEC BREZ VRST« ČEZ CELO LETO!

Temeljna banka Gorenjske

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

— Leta 1924 —

DOGRADITEV OBČINSKE HIŠE

Občina je kupila Vogrinčevo hišo na Glavnem trgu. S predelavo v »Novi Rotovž« bo to najlepša občinska stavba pri nas. Tako zagotavlja prof. Plečnik. Denar za nakup in prenovitev stavbe je občina dobila iz prodaje Gašteskega pašnika in ne iz davkov! Tako so poročali na občinski seji 13. januarja 1924.

KRANJ RABI REALNO GIMNAZIJU

V Kranju je bila gimnazija ustanovljena l. 1801 kot nižja. Leta 1894 je bila dopolnjena v višjo z 8 razredi. Takrat je dosegla 500 dijakov letno, sedaj pa le še 300. Da je tako, je kriva privatna gimnazija v Škofjihovih zavodih. Tam je največ dijakov s podeželja. V kranjski državni gimnaziji pa so le otroci trgovcev, uradnikov in drugih meščanov. Po maturi se usmerjajo na tehnične stroke v visokih šolah. Le eden letno se posveti bogoslovju. Občina na predlogu za realno gimnazijo vztraja, čeprav so nekateri odborniki 30. decembra 1924 demonstrativno zapustili sejo.

— Leta 1925 —

DINAR ZAMENJA KRONE

Zamenjava denarja gre počasi. Leta 1923 so še mešali dinar-

je s kronami. Zaključni račun občine za l. 1924 pa je samo v DIN. Proračun občine za leto 1925 pa je samo v novih dinarjih. Krone in krajcarji, ki so bili v veljavi stoletja, gredo iz prometa. V spominu pa so ostali še dolgo.

ZOPET NOV ČASTNI OBČAN

Na občinski seji, 20. februarja 1925 so podelili naslov častnega občana monsignorju z Okroglega, Tomu Zupanu. Pred dnevi je prejel od Kraljevega veličanstva odlikovanje »Red sv. Save«.

REDUKCIJA KRANJSKE GIMNAZIJE

Državna komisija za redukcijo srednjih šol je sklenila, da se na kranjski gimnaziji ukinejo višji razredi, ker je premalo dijakov. V Beograd se takoj pošlje pritožba.

Gimnazijsko ravnateljstvo pa naproša občino, da bi na gimnaziji postavili za deklice posebno stranišče. V obojem so uspeli. Višji razredi so ostali, pa tudi stranišča za dekleta so zgradili.

KRANJ DOBI TEKSTILNO ŠOLO

Na seji, 30. decembra 1925, je župan informiral odbornike o zamisli, da mesto Kranj dobi tekstilno šolo. Vsi merodajni v Ljubljani so naklonjeni naši pobudi, zlasti dvorni svetnik dr. Man. Tudi ravnateljstvo tovarne »Jugočeška« podpira to idejo. Tovar- na bo za učno osebo, dokler šole ne prevzame država, kar je že

zagotovljeno. Treba pa je pohiteti, ker se za šolo potegujejo tudi v Mariboru.

NOVA TOVARNA USNJA

Ferdinand Polak je leta 1918 postavil v Lajhu elektrarno z 200KS. Letos pa je dal zgraditi novo, moderno tovarno za stroje- nje podplatnega usnja. Proizvodnjo zgornjega usnja pa je prene- sel v svoj obrat v Ljubljani.

— Leta 1926 —

JUGOČEŠKA SE ŠIRI

Tovarna »Jugočeška« se še vedno širi in zahteva od občine cel Gašteski pašnik. Nameravajo zgraditi depo in prostore za pridelavo škroba. Letno namerava predelati 600 vagonov krom- pirja, preskrbeli pa bi vsako leto 30 vagonov semenskega krom- pirja. Občina to podpira, ker ne gre le za koristi mesta, temveč širše kmečke okolice.

PRVI SPOMENIK V SLOVENIJI

Poročilo župana na seji občinskega odbora: V nedeljo, dne 1. avgusta 1926, se vrši slovesno odkritje spomenika Nj. Veličan- stvu kralju Petru I. osvoboditelju. Spomenik bo postavljen v »Zvezdi«, ki se preimenuje v »Kralja Petra park«. To bo najlepši novi del mesta, celo bodoči center Kranja. (Danes Trg revolucije.) Na svečanost pride Nj. Veličanstvo kralj Aleksander s kralji- co Marijo ter več drugih visokih gostov.

Iz občinske blagajne se odobri 25.000 Din za pogostitev, če bo potrebno! Po tej svečanosti so na občini ponosno poročali, da je bila to velepatriotična slavnost. Čutili je bilo ljubezen in vda- nost prebivalcev mesta do prejasne narodne dinastije. Kranj je prvo mesto, ki je to storilo v Sloveniji in glas našega mesta gre po vsej državi?

Cvetlični bienale v Ljubljani

Od orhidej do tulipanov

Ljubljana, oktobra - V dneh od 12. do 16. oktobra bo Ljubljana v znamenju cvetja. Skupščina mesta Ljubljane pripravlja v prostorih Moderne galerije razstavo cvetja. Na 1700 kvadratnih metrih bo predstavljena vsa pestrost živopisnih cvetličnih kompozicij domačih in tujih cvetličarjev; v goste prihajajo holandski, avstrijski, italijanski, madžarski, češkoslovaški vrtnarji in celo cvetličarji iz daljne Tajske ter Avstralije.

Cvetja je sicer največ spomladi, maja, toda strokovnjaki vedo povedati, da je najkvalitetnejše cvetje jeseni, oktobra. Zato in pa zaradi pomladnih razstav cvetja v Zagrebu in Splitu, so se v Ljubljani odločili za jesen.

Cvetlične razstave smo v Ljubljani že imeli, pričele so se pred 21 leti na Gospodarskem razstavišču, vendar nikoli niso bile samostojne razstave cvetja, vedno so jim še kaj dodali. Tokrat pa so se usedli skupaj vrtnarji in cvetličarji, ki so celovito povezani v Vrtnarskem društvu Slovenije, navdušili so se družbeni sektor in junija letos je Izvršni svet Skupščine mesta Ljubljana že imenoval organizacijski odbor za "Cvetlični bienale", ki ga vodi mestna županja Nuša Kerševan. Dogovorjeno je tudi, naj bi bila tovrstna prireditve v Ljubljani vsaki dve leti. Razstavo bo pomagal urediti slovenski slikar Jože Spacal, tako da se nam obeta ne le ogled 15.000 cvetov, ki jih bo na razstavo poslalo okrog 80 razstavljalcev, temveč tudi pravo umetniško doživetje.

Zagotovo pa bodo največja atrakcija orhideje. Tajske vrtnarji obljublajo, da bodo na ljubljansko razstavo poslali na tisoče najrazličnejših orhidej. Pravzaprav bo te dni vsa Ljubljana v znamenju prireditve, obljublajo vrtnarji in organizatorji. Kjer ne bo možno na razstavo opozarjati s cvetjem, bodo to storili plakati, obešanke in podobno. Razstavo bodo spremljale tudi kulturne prireditve. Tako bo v petek, 13. oktobra, ob 20. uri v Moderni galeriji literarni večer eminentnih slovenskih pesnikov, Nika Grafenauerja, Jožeta Snoja, Iva Svetina in Daneta Zajca z motom: "Fant je videl rožo čudotvorno..."

Razstava bo prvi dan 12. oktobra, odprta le od otvoritve ob 17. uri do 21. ure, vse naslednje tri dni, od petka do nedelje pa bo odprta od 9. do 21. ure. V ponedeljek, 16. oktobra, od 9. do 18. ure pa bodo prišli na svoj račun šolarji. Ta dan bodo namreč organizirane šolske skupine imele prost vstop. Sicer pa bo vstopnina za obiskovalce po 50.000, za skupine nad 10 obiskovalcev pa 40.000 dinarjev.

Tokrat torej Gorenjecem ne bo treba na cvetlično razstavo v Padovo, lepa in bogata razstava cvetja se jim odpira v beli Ljubljani. Morda le še ta zanimivost: kljub jesenskemu času, so holandski vrtnarji za našo razstavo vzgajali spomladansko cvetje. Torej tulipani vseh barv in oblik bodo za nas cveteli oktobra. Pa recite, če to ne bo res posebno doživetje!

D. Dolenc

ELMONT BLED

Delovski svet razpisuje prosta dela in naloge

1. VODJE RAČUNOVODSTVA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
- imeti mora najmanj 4 leta delovnih izkušenj na računovodskih delih

2. VODJE KOMERCIALE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- imeti mora najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih, opravljen izpit iz zunanje trgovinske registracije

Prošnje z dokazili naj kandidati posredujejo v roku 8 dni po objavi na naslov DO ELMONT BLED, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, »za razpisno komisijo«.

O izbiri kandidata bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

Komisija za delovna razmerja DO Elmont Bled objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VEZALCA

Pogoji:

IV. ali V. stopnja izobrazbe elektro smeri, zaželene so delovne izkušnje pri vezanju razdelilnih omaric.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusno dobo 90 dni, osebni dohodek po pravilniku, stanovanj DO nima. Prošnje z dokazili naj kandidati posredujejo v roku 8 dni po objavi oglasa na naslov DO Elmont Bled, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled. O izbiri kandidata bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po objavi.

Slovensko krščansko socialno gibanje se je predstavilo v Kranju

Konec družbene drugorazrednosti kristjanov?

Kranj, 5. oktobra - Lojze Peterle, Franc Miklavčič in Viktor Blažič, predstavniki Slovenskega krščanskega socialnega gibanja, so v četrtek zvečer v dvorani Delavskega doma v Kranju predstavili politično organizacijo, ki je bila po skoraj polstoletni politični absenci in družbeni drugorazrednosti kristjanov ustanovljena 10. marca letos na pobudo Društva 2000. Udeležba je bila skromna (sedemnajst navzočih) in preskromna, da bi lahko izvolili pokrajinski odbor gibanja za Gorenjsko.

Politika kot neugledna gospa

Kot je povedal Lojze Peterle, se je ime Slovensko krščansko socialno gibanje doslej najbolje "prijelo" na Goriškem, kjer je bilo krščansko gibanje vseskozi zelo močno, medtem ko je drugod v Sloveniji dobilo tudi precej negativnih oznak. Ljudje so namreč "prevajali" socialno v socialistično, socialistično pa v negativna vojna in povojna dogajanja... Prav to je bil tudi razlog, da so predstavniki gibanja na posvetu prejšnjo soboto dali pobudo, da se ne bi imenovali stranka ali gibanje, ampak preprosto - slovenski krščanski demokrati. O tem bodo formalno odločali na občnem zboru ali na skupščini gibanja, ki pa jo bodo organizirali šele tedaj, ko bo v Sloveniji sprejet zakon o političnem združevanju.

V Sloveniji zdaj delujeta dva pokrajinska odbora krščanskega socialnega gibanja (v Ljubljani in Mariboru), na ustanovitev podobnih odborov se pripravljajo na Goriškem, Primorskem, na Dolenjskem in v Pomurju, precej pa je tudi pobud za ustanovitve občinskih in krajevni odborov. "Šele zdaj, ko širimo organizacijo, ugotavljamo, kako močne posledice je pustilo vojno in povojno dogajanje, ki je kristjane izrinilo na rob družbe, predvsem pa politike. Za kristjane je politika "neugledna gospa", ne pa tisto, kar je bila v grškem politisu - politika kot urejanje skupnih zadev, delo za skupni blagor..." je dejal Lojze Peterle in poudaril, da gibanje za zdaj še nima za sabo množic, zato pa strokovno in moralno kakovostne posameznike, in da bodo šele volitve pokazale, kako se bo odločilo krščansko prebivalstvo, ki je v Sloveniji večinsko.

Konec ločevanja Slovencev

Gibanje, ki se zavzema za politično in družbeno rehabilitacijo kristjanov ter za razvijanje politične ustvarjalnosti, izhaja iz temeljne in z ustavo zagotovljene pravice do političnega združevanja, iz zaskrbjujoče analize o današnjem položaju človeka, družine, slovenskega naroda in

družbe ter iz bogatega izročila slovenske krščanske socialne misli in dejanja od J. E. Kreka naprej. Temeljne programske točke gibanja zajemajo odnos do človeka (dostojanstvo in pravice), družine (pogoji za razvoj, spoštovanje materinstva in spočetega življenja), naroda (sprava, nov narodni program), družbe (demokracija, opredelitev novega družbenega reda, sožitje z naravo) in države (državna suverenost). Gibanje ima številne stične točke z ostalimi deli slovenske alternative, sicer pa precej posebnih programskih točk, izmed katerih omenjamo le najpomembnejše. Človek naj bi bil najvišja vrednota, ne pa družba ali država, kot je to v marksističnih sistemih. Ker je slovenski narod ogrožen, je treba spodbuditi rojevanje, tudi tako, da bi porodniški dopust podaljšali vsaj na dve leti in da bi prepovedali splav (naš zakon o splavu je med najbolj liberalnimi na svetu). Izvenzakonska skupnost ne bi smela biti enakovredna zakonski, razvezna zakonodaja bi morala postati strožja. Krščansko socialno gibanje ne pristaja na ideološko obarvano šolanje, ampak se zavzema za nevtralnost izobraževanja. Narodna sprava naj napravi konec ločevanja Slovencev po tem, na katero stran so stopili med narodnoosvobodilno borbo.

Ne laži, ne kradi, ne ubijaj...

Odvetnik Stanislav Klep iz Kranja, ki se je od vseh udeležencev zborja največ vključeval v razpravo, je dejal, da so vsa gibanja in zveze le reakcija na veljavno marksistično-leninistično ideologijo, ki je kriva za sedanjo družbeno, moralno in gospodarsko krizo. Krščansko gibanje izhaja iz krščanskega etosa - ne kradi, ne laži, ne ubijaj, marksizem pa iz povsem nasprotnih izhodišč. Je revolucija kaj drugega kot nasilje (ubijanje), je nacionalizacija kaj drugega kot kraja, so ministrstva za propagando kaj drugega kot ministrstva laži, se je vprašal Klep in pohvalil mlado slovensko politično vodstvo, ki je dopustilo postavitve lipe narodne sprave. Prav o spravi je bilo izrečenih veliko različnih

mnenj; Viktor Blažič je ob tem opozoril, da sprava še ni dosežena, da gre za proces in da je v Sloveniji še precej vplivnih ljudi, ki na takšno spravo ne bodo nikoli pristali. Odvetnik Janko Pernuš iz Kranja je dejal, da zakon o podjetjih uvaja najbolj primitivni kapitalizem, od katerega so se na Zahodu že poslovili; opozoril pa je tudi na nevarnost razprodaje ljudskega premoženja. Kmetom bi povojne krivice najbolje popravili tako, da bi jim vrnilo zemljo.

C. Zaplotnik

Mira Redovljica tel. 75-036

Ni vse tako črno

Letošnja proslava v Gozdu ni bila sicer tako številčna, kot morda prva leta po vojni, ko se je tu trlo borcev, mladine, ko so čete prihajale kar v povorkah z zastavami z vseh strani, v vasi pa je napetost pred praznikom rasla iz dneva v dan. Pri vseh hišah so pričakovali svoje borce, gospodinjje so zanje pripravljale najboljše, se jih veselile, kot svojih otrok. Toliko teh fantov je v teh petinštiridesetih letih za vedno odšlo. Le peščica je ostala. Starih gojzanskih mater skorajda ni več. Mladi so šli v dolino za boljšim kruhom, bližje industriji, lažjemu življenju. Vas je osamela, se postarala...

Toda bila je lepa proslava. Proslava s tržiško godbo na pihala, vso v modrem, s četico mladih recitatorjev iz kriške osnovne šole, s Titovo sliko v bellem, v late kozolca napetem blagu. Organizatorji so obesili zastave ob vseh poteh, ki pripeljejo v Gozd in vse je pozdravljala vesela glasba iz zvočnikov pri križkem planinskem domu. 45 let je že od takrat, ko je gorel Gozd in so se borci vsak po svoje reševali eni proti robu gozda, drugi v Kriško goru, tretji kdo ve kam. Takrat je padel Karlo, komandant 2. bataljona. Gojzani so ostali brez strehe nad glavo. Od vseh hiš je v vasi ostal cel le svinjak...

Pavle Golob tistikrat ni bil z odredom. V grapi pod Begunjski

ščico so evakuirali ambulanto, ki je bila skrita v skalah ob vodi. Prenesli so jo v Begunjski-ko. Težke ranjence so imeli Franca Korošca - Daneta, ki je bil ranjen ob napadu na postojanko Poljče, in Janeza Tavčarja iz Nemškega Rovta, ki so ga Nemci ranili v Savi nad Podnartom, ko se je vračal iz Gornjega grada na Štajerskem. Dr. Rado Debevc je bil z njimi in bolničarka Cvetka, pa Zupanov Tine in Polda. Kakšne tri dni so jih selili. Iz Begunjske so videli tisto dopoldne, da Gozd gori. Čez teden dni so pri Trleju pod gorami prišli spet skupaj z borci, da so izvedeli vse podrobnosti... Gozd je bil vsa ta leta njihova velika bolečina.

Zdaj so se njihove vrste tako razredčile, kar jih je ostalo, so ostareli, bolni, najbolj pa razočarani nad vsem, kar se zadnje

čase dogaja. Kaj takšnega nikoli niso pričakovali. Niti gospodarskega kraha, niti takega razdora med jugoslovanskimi narodi. Kaj srbski in črnogorski borci res ne morejo razumeti, da smo Slovenci ravno tako ponosen narod, prav tako hočemo imeti svojo ustavo, takšno, ki nam bo zagotavljala vso svobodo. Nič razdiralnega, le pravico do samoodločbe, svoje državnosti. Kakšen vik in krik so zagnali v Beogradu in drugod, ko enkrat Slovenci hočemo nekaj. Je mar res tako hudo sovraštvo do Slovencev v južnih republikah, kot kažejo po televiziji, pišejo po časopisju? Borci Kokrškega odreda so se tokrat odločili in šli kar sami pogledat v Beograd. Tudi med njimi je bilo oklevanj, prav zaradi zadnje seje CKJ in dogodkov v Titogradu. Dvaintrideset se jih je na koncu le odločilo za pot. Pavle Golob je bil eden glavnih organizatorjev. Tudi on je bil malce skeptičen. A, bil je dober začetek in dober konec. Povsod so jim šli na roko. Železničarji v Ljubljani so jim dali posebno ugodnost kot borčevski skupini, Dom JLA v Kranju jih je kot svoje člane priporočil domu JLA v Beogradu. Na železniški postaji v Beogradu so jih pričakali visoki oficirji, čakal jih je poseben avtobus. Prijazno so jih povabili v goste, jih peljali v Hišo cvetja, jim razkazali vse prostore, kjer se

je nekoč zadrževal tovariš tuc... Tudi brunarico na vrtu, kjer je hranil svoje lovske trofeje in so mu jo podarili Slovenci, so jim razkazali. Dovoljeno jim je bilo snemanje s kamero. Razkazali so jim Buban potok, šolski center JLA, jih peljali na Avale. Ustregli so vsem njihovim željam. Nobene žal besede ni bilo izrečene, noben obraz ni pokazal najmanjše slabe volje, sovraštva. Kot da se nič ni zgodilo. Kako je že rekel šofer, ki jih je vozil? Da "su to posla velike politike". Tudi njih boli, da prihaja do tako hudih besed. Kaj pa so jim na koncu koncev naredili Slovenci slabeja? Vselej je dobro. Srčno radi jih sprejemajo. Počlašeni so s takimi gosti. Naj pridejo še drugi borci v Beograd, so vabili ob slovesu, naj pridejo in se prepričajo, da ne vojska ne ljudje v Beogradu ne sovražijo Slovencev. Komaj čakajo, da pride vlak bratstva, da dokažejo, da so še vedno dobri stari Srbi, ljudje, ki so jih v vojni odprtih rok sprejeli v svoje domove in jih vselej le spoštovali!

Bilo je resnično lepo, razmišljajo Polde in jegovi sodelavci. Danes so vsi prišli v Gozd, da tamle pri kriških planincih še malo zberejo svoje vtise, da povedo soborcem, da vendarle ni vse tako črno. Politiki naj utišajo sami sebe, pa bo mir. Kdo drug pa priliva olja na ogenj?

D. Dolenc

Katarina Knaflič, učiteljica elementarka

Otrok je človek, ne številka v razredu

Bled, 9. oktobra - V semestralnem odmoru odhaja, prepušča svoj prostor za katedrom, za katerim vztraja petintrideset let, mlajšim. Prvih pet let je po dekretu delala na Primorskem. Za mlado učiteljico je bilo to zelo težavno pa tudi zelo poučno obdobje, saj se je z delom v šoli in kraju poklicno in osebnostno oblikovala. Po vrnitvi na rodni Bled je učila na razredni stopnji; več kot dvajset zadnjih let v prvem razredu, vseskozi v turnusih. Prav zdaj, ko se posavlja, so z novim prizidkom k šoli prof. dr. Josipa Plemija ustvarjeni zares idealni pogoji za delo.

Učiteljice elementarke večkrat potožijo, da so za večno obsojene na prvi razred, ker se ga druge učiteljice boje. Ste tudi vi kdaj želeli napredovati?

»Zelo rada bi šla s prvošolci naprej, v tretji razred, kjer se snov bolj približa kraju. Še pred nekaj leti se je ravnatelj s pomočjo Žavoda za šolstvo trudil to urediti, vendar so mlade učiteljice, ki so prišle v prvi razred, imele velike težave, niso se znale prav lotiti dela, tako da je vse skupaj propadlo.«

Kaj, menite, je potrebno za dobro učiteljico elementarko?

»Prvenstveno ljubezen, razumevanje do otrok, visoka stopnja motivacije za delo, najtežje pa je to, ker se morajo otroci učiti igrati. To zahteva zelo veliko priprav. Vedno sem študirala strokovno literaturo, rada sem šla drugam pogledat kaj dobrega, se pogovarjala z drugimi elementarkami, vnašala njihove izkušnje, da nisem delala vedno po enem kopitu. Razen tega je zame otrok človek, ne pa številka v razredu.«

Letos imate v razredu 31 otrok, različnih po značaju, sposobnostih, predznanju, okolju, iz katerega prihajajo...

»Elementarke smo bile zelo zadovoljne, ko smo v prvem polletju smele izpustiti ocenjevanje, ker so razlike med otroki resnično ogromne. Nekateri se lahko hitro vklopijo v novo sredino, delo, s seboj prinesejo veliko znanja, drugi so socialno zelo nezreli, nemirni, ne morejo slediti delu. Sama sem se vedno trudila, da staršev otrok,

s katerimi je treba več oziroma drugače delati, nisem po nepotrebnem obremenjevala z beležkami, tožbami, ker bi bili doma samo dodatno izpostavljeni kritikam, ampak sem skušala probleme čimveč reševati sama, skupaj z otrokom.«

Kako vi doživljate nenehne spremembe v programih in načinih dela, ki jih učiteljem predpisuje šolska oblast?

»Napaka je, da učne programe spreminjajo, učitelji pa so isti oziroma enaki. Učitelj bi moral skozi zelo dobro strokovno izpopolnjevanje. Večkrat sem bila že razočarana, ker izpopolnjevanje ni kvalitetno, ker je zanj škoda denarja. Enkrat samkrat v petintridesetih letih sem bila res zadovoljna.«

Učni program je bil včasih v prvem razredu zelo preprost, skoraj dolgočasen. Potem so ga izpopolnili, tako da otroci gleda na sposobnosti lahko hitreje napredujejo. Tako so, na primer, kot metodo dela uvedli globalni postopek opismenjevanja, vendar vsaka izkušena učiteljica ve, da ga ne kaže popošliti na vse otroke, ampak ga kombinirati s starim, počasnejšim načinom.«

Številni starši (in otroci) se bojijo šole, v strahu, da otroci ne bi pretirano zaostajali, jih silijo s črkami in številkami. Je dobro, da otrok že piše in bere, ko pride v prvi razred?

»Na Bledu smo poglobili sodelovanje z vrtcem. Doigla leta sem hodila tja na rodiljske sestanke, dopovedovala staršem, naj uče otroke (pravilno)

pisati le, če zares sami želijo. Šola je zato, da opismenjuje. Tudi vzgojiteljice pridejo pogledat svoje bivše gojence v prvi razred, kako napredujejo. Takšno sodelovanje je prineslo zelo pozitivne premike. Starši s šolo niso prestrašeni.«

Kako vi vidite vlogo staršev, družine v otrokovem razvoju?

»Ritem življenja družine je prenapet, zato je pogosto prav učitelj tisti, od katerega otroci pričakujejo, da jim bo pomagal premagovati stresse. S celodnevno šolo smo sploh nameravali razvrednotiti vlogo družine. To

je bila velika napaka, ki jo šolska oblast zdaj popravlja. Otroci mora rasti v družini, se vključevati v delo družine, prevzemati del bremena, šola pri tem predvsem pomaga. Zelo sem bila vesela, ko smo v programu spet dobili velik fond ur za delovno vzgojo, ko je zaživel krožek ročnih del, ko vsak razred skrbi za svojo "parcelo".«

Učiteljica Katarina Knaflič je ob letošnjem dnevu prosvetnih delavcev radovljiške občine prešla za svoje delo Žagarjevo plaketo.

H. Jelovčan

SCT
n. sol. o. Ljubljana
TOZD Jesenice

SCT TOZD ELIM JESENICE ponovno vabi k sodelovanju:

VEČ DELAVCEV K KOVinarske smeri

— predvsem kvalificirane ključavničarje z delovnimi izkušnjami za izdelavo kabin za gradbene stroje v izvoznem programu

in
KOMERCIALISTA

— z visokošolsko izobrazbo ekonomske oz. ustrezne smeri in 36 mesecev delovnih izkušenj.

Novim sodelavcem nudimo možnost dobrega zaslužka, stimulativno nagrajevanje in napredovanje ter strokovno izpopolnjevanje.

Vse zainteresirane kandidate vabimo na osebni razgovor oz. da v 15 dneh od objave vložijo na SCT TOZD Elim Jesenice, Hrušica 72/c 64270 Jesenice, pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev.

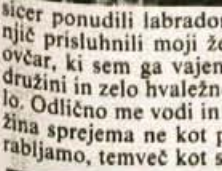
Štirinožci uspešno vodijo slepe

Prijatelj, ki nadomesti vid

Okroglo, 6. oktobra - Šolski center Republiškega sekretariata za notranje zadeve se (menja kot edina ustanova te vrste v Jugoslaviji) ukvarja tudi z vzrejo in vzgojo psov, ki služijo kot vodniki slepim. Doslej so za te potrebe izšolali 30 psov, 24 jih spremlja slepe širom po Sloveniji. Na skupino teh ljudi in njihovih štirinožcev smo naleteli v počitniškem domu na Okroglem, kjer jim Zveza slepih in RSNZ že pet let redno prireja tečaje.

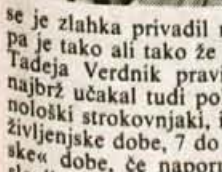
»Vsakomur bi priporočil, naj ima psa,« je dejal Franc Donko iz Maribora, ki mu nemška ovčarka leto dni nadomešča izgubljeni vid. »Pes ti pomaga biti svoboden, neodvisen od pomoči drugih. V šoli so mi za vodiča sicer ponudili labradorja, vendar so slednjič prislunili moji želji, da bi me vodil ovčar, ki sem ga vajen. Psička je varna v družini in zelo hvaležno opravlja svoje delo. Odlično me vodi in varuje, zato jo družina sprejema ne kot predmet, ki ga uporabljamo, temveč kot svojega člana.«

Tudi Tadeja Verdnik ima podobne izkušnje. Z možem imata psa (labradorja) že pet let. Do lani je moža spremljal na delo, zadnje leto ga vsak dan vodi na Zvezo slepih, ki ji Hubert Verdnik predseduje. Pes se je zlahka privadil novi poti, v družini pa je tako ali tako že popolnoma domač. Tadeja Verdnik pravi, da bo v družini najbrž ucajal tudi pokoj. Kot pravijo kinološki strokovnjaki, ima pes okoli 10 let življenjske dobe, 7 do 8 let pa »pokojniške« dobe, če naporno dela kot vodnik slepih.

Profesor Pavle Jenežič je zdaj dve leti upokojen in ga radoživi nemški ovčar Gal vsak dan spremlja na sprehod proti Rožniku. »To je moj četrti pes. Prejšnji trije, prav tako vsi nemški ovčarji, so me spremljali na delo. Dobro so opravili svoje delo. Vse je družina ljubezno sprejela in se čustveno navezala nanje, vendar kljub temu nisem pozabil, da je psu potrebna avtoriteta. Za mojega zadnjega psa Gala pa pravijo, da ni bil najbolj posrečeno izbran za to nalogo, ker je preveč živ.«

Ljudem, ki živijo v temi in so zaradi tega velikokrat odvisni od drugih, lahko pes v veliki meri zagotovi samostojnost. Doslej je v Sloveniji 24 slepih ljudi dobilo psa, šest jih v šolskem centru RSNZ v Podutiku še šolajo.

»Z vzgojo psa, vodiča slepih, začnemo v tako imenovani mali šoli,« pripoveduje inšpektor Andrej Sušteršič, učitelj praktičnega pouka v Podutiku. »Psa najprej testiramo, ali je primeren za nalogo te vrste: biti mora poslušen, umirjen, trdnega značaja. Nato v petih mesecih vzgoje spoznava na-

rvno in urbano okolje. Zatem ga pet mesecev šolamo: ta čas pes premaguje lažje in zahtevnejše ovire in se uči poslušnosti. Po šolanju skupaj z miličnikom inštruktorjem opravlja izpit pred komisijo. Opravlja ga na najbolj prometnem odseku Ljubljane. Če je izpit uspešen, slepa oseba vzame psa v oskrbo, nato prideta skupaj na enotedensko uvajanje in slednjič skupaj opravljata izpit. V začetku pes obvladuje dve ali tri proge, bolj izurjen pa vodi slepega tudi na šestih ali sedmih. Šolan pes je danes vreden 7 milijard, plača pa ga zdravstvena skupnost. Odločitev, komu dodeliti vodnika slepih, pa je na posebni komisiji pri Zvezi slepih, ki najbolje pozna razmere svojih članov.«

D. Z. Žlebir

Telefon 061/441-993

SOS za trpinčene ženske

Ljubljana, oktobra - Drevi ob 18. uri začne v Ljubljani delati nova telefonska linija, SOS telefon za pretepe in zlorabljenе ženske in otroke.

Misel, ki jo slovenske feministke v sodelovanju z nekaterimi organizacijami snujejo že lep čas, se je slednjič udeležila. SOS telefon s številko 061/441-993 bo sprejemal klice trpinčenih žensk, ljudje na tej liniji pa bodo svetovali, kaj mora ženska v konfliktni situaciji storiti. Morda bo dovolj le topla človeška beseda, morda nasvet, na katere institucije naj se obrne, da bo zadostila svoji ali otrokovi pravici do varnosti, morda strokovni nasvet. Zamisel prav gotovo ni izvirna, saj tujina poleg telefonov za take in podobne klice v sili pozna tudi zatočišča, ki nudijo trpinčenim ženskam in otrokom začasen dom, dokler niso razrešeni družinski konflikti. Pri nas pa so v tem pogledu pionirji v Zagrebu, kjer ima SOS telefon že nekaj let izkušnje.

Pri osnovanju telefonske linije SOS (in kasneje nemara tudi ustreznega azila za trpinčene ženske in otroke) ne gre za slepo posnemanje tujih ali zagrebskega vzora, temveč za nujno, ki ji botruje vse več prikrita nasilja med štirimi stenami. Berimo le v šalo zavite zgodbe iz nočne kronike, ki vsebujejo bridko resnico o trpinčenju žensk in otrok. Toda žrtve so večinoma neme, bodisi iz strahu bodisi iz nevednosti, bodisi iz odpora do ustanov, ki so »pristojne« za tovrstno nasilje. Morda bo telefonska linija SOS pomagala, da žrtve ne bodo več molčale.

D. Z. Žlebir

Teden jeseniških upokojencev

Srečanje po enainštiridesetih letih

Poljane nad Jesenicami, 2. oktobra - Tedni upokojencev z različnimi družabnimi, kulturnimi in športnimi srečanji ter okroglimi mizami so vsebolj priljubljene. Jeseniški upokojenci so se zbrali na Poljanah nad Jesenicami. Pokojnine jeseniških upokojencev niso več tako sramotno nizke kot so bile pred leti.

Janko Burnik, predsednik združenja upokojenskih družtev jeseniške občine

nizaciji, predvsem konferenca osnovnih organizacij sindikata jeseniške Železarnice.

Okroglo mizo smo pripravili na temo o gmetnem položaju upokojencev, o zdravstveni in stanovanjski problematiki, kulturnem in športnem delovanju. Razprava je bila zelo zanimiva, kar preobširna, zato se bomo prihodnje leto omejili le na eno temo. Upokojenci se seveda zavzemamo za vsakomesečno revalorizacijo pokojnin in ne za poravnava za nazaj in po novi zakonodaji smo v tem tudi uspešni. Gmetni položaj jeseniških upokojencev zdaj ni več tako zelo slab in kritičen kot pred leti, ko so jeseniški upokojenci - predvsem iz železarnice - prejeli sramotno nizke pokojnine.

V minulem tednu smo imeli tudi tri dni športno - rekreacijska tekmovanja v šahu, kegljanju na asfaltu, streljanju z zračno puško in balinanju. V kegljanju na asfaltu je zmagala ekipa društva upokojencev Jesenice, ki je tudi sicer prvak Gorenjske in Slovenije, v balinanju in streljanju z zračno puško so bili prvi javorniški upokojenci.

»Vsako leto pripravljamo Teden upokojencev, saj je za razne prireditve in tekmovanja med našim članstvom precej zanimanja. Radi pridejo, radi se družijo, radi pogovorijo. Zveza združuje vsa društva upokojencev v občini, šest društev, ki imajo 3.800 članov. Če vemo, da je vseh upokojencev v občini 5.700, potem imamo kar visok odstotek organiziranosti v upokojenskih društvih. Letos smo teden posvetili 60-letnici mesta Jesenice, pokroviteljstvo pa je prevzel občinski sindikalni svet, medtem ko so nam številne delovne organizacije pomagale pri orga-

D. Sedej

Javna zahvala

Komite za organizacijo svetovnega prvenstva v veslanju izreka javno zahvalo vsem, ki so kakorkoli prispevali k temu, da je bilo svetovno prvenstvo na Bledu na kakovostni organizacijski ravni in izvedeno v splošno zadovoljstvo vseh. Bled se je svetu predstavil kot urejeno veslaško in turistično središče, v organizacijskem komiteju pa so tudi prepričani, da je prvenstvo prispevalo k uveljavitvi veslaškega športa in k ugledu Slovenije in Jugoslavije v svetu.

Vse cilje smo lahko dosegli s pomočjo številnih domačih in tujih podjetij, ki so iz poslovnih interesov podprle vrhunsko športno manifestacijo, in številnih posameznikov, ki so prostovoljno in pošteno delali v organizacijskih službah prvenstva, ugotavljajo v organizacijskem komiteju in se zahvaljujejo podjetjem, ki so podprla prvenstvo, starešinam in vojakom iz Pule ter vsem, ki so prispevali k uspešni izvedbi prvenstva.

Nov uspeh leških padalcev

Lesce, 6. oktobra - Jugoslovanska moška in ženska padalska reprezentanca se je na povabilo španskega kraljevega aerokluba udeležila tekmovanja, ki je bilo ob koncu 8. svetovnega prvenstva v skupinskih skokih na cilj in na katerem so želeli prikazati tudi druge padalske discipline. Na tekmovanje so bile povabljene najboljše padalske reprezentance v skokih na cilj in skupinskih likovnih skokih (s kupolo). Jugoslovanska moška reprezentanca, ki so jo sestavljali padalci ALC Lesce Darko Svetina, Dušan Intihar, Bogdan Jug, Roman Pogačar in Branko Mirt, je dosegla nov pomembni mednarodni uspeh, saj je bila druga, za svetovnimi prvaki, ekipo Francije, in pred ostalimi padalskimi velesilami. V posamični konkurenci je bil Darko Svetina drugi za Bernachotom iz Francije. Ženska ekipa, v kateri so bile poleg Irene Avbelj in Mire Grčić iz ALC Lesce, še tri padalke iz drugih jugoslovanskih klubov, je bila prav tako druga, za ekipo ČSSR in pred Švico. Ker je med tekmovanjem pihal močan veter, je organizator lahko izvedel le štiri serije skokov na cilj.

Rezultati - moški, ekipno: 1. Francija 2 cm, 2. Jugoslavija 7 cm, 3. Španija 34 cm; posamezno: 1. Bernachot (Francija) 0 cm, 2. Svetina (Jugoslavija) in Siegner (Francija) 1 cm, 4. Pogačar 2 cm, 6. Intihar 3 cm, 7. Jug 4 cm, 9. Mirt (vsi Jugoslavij) 7 cm; ženske - ekipno: 1. ČSSR 12 cm, 2. Jugoslavija 21 cm, 3. Švica 36 cm; posamezno: 1. Oravcova (ČSSR) 1 cm, 4. Grčić 5 cm, 6. Avbelj (obe Jugoslavija) 6 cm. S. Medven

Republiška strelska liga

Kranj peti, Černe tretji

Kranj, 5. oktobra - S tekmovanjem na strelišču v Struževem se je končala republiška strelska liga z malokalibrsko puško. Organizatorji tekme zadnjega, 6. kola, so bili škofjeloški strelci, posebnost tekmovanja pa je bila v tem, da so strelci tokrat streljali z vojaško puško v disciplini 30 strelcev leže. Kamničani z Repečem na čelu tokrat niso nastopili, ker so si že v prvih petih kolen zagotovili naslov ekipnega prvaka. Zmagali so Celjani z rezultatom 800 krogov od 900 možnih. Ekipa SD Kranj v postavi Černe, V. Frelih in Malovrh je dosegla enak rezultat, vendar se je zaradi slabšega seštevka v zadnjih streljih uvrstila na drugo mesto; tretji pa so bili Škofjeločani.

Med posamezniki je zmagal Črešnjevnjak (Proleter), ki je "pristreljal" 275 krogov in bil za en krog boljši od Henrika Pernelja (Škofja Loka); šesti pa je bil Černe (Kranj).

Po seštevku najboljših petih rezultatov (iz šestih kol) so v ekipni konkurenci premočno zmagali Kamničani, strelci iz Kranja pa so se z dobrim rezultatom v zadnjem kolu povzpeli na peto mesto med skupno 19 ekipami. Med posamezniki je bil prvi Repeč iz Kamnika, na odlično tretje mesto pa se je uvrstil kranjski strellec Franc Černe.

B. Malovrh

Odlična Barbara Mulej

Kranj, 9. oktobra - Svoj največji teniški uspeh je dosegla v Šibeniku petnajstletna Triglavanka Barbara Mulej. Na tretji turneji jadranske riviere je v polfinalu premagala Madžarko Csurgovo s 6 : 3, 6 : 1 in se uvrstila v finale, ki bo danes na Boli na otoku Braču.

Mulejeva je že tretjič zapored nastopila na glavnem turnirju za lestvico WITA v Šibeniku z wild karto, prvič je dobila točke, uvrščena pa bo okoli 700. mesta.

D. H.

Kranj, 4. oktobra - Kolesarjenje ni samo moški šport, ampak tudi ženski. Šest deklet iz športnega društva Gumar je tri dni kolesarilo po Sloveniji in skupaj prevozilo kar 250 kilometrov. Kot je povedala Ema Zajc, je bila to krstna vožnja za slovensko kolesarsko transverzalo, ki se bo začela prihodnje leto. Transverzala bo dolga 1000 kilometrov, kolesarke ŠD Gumarja pa bodo prihodnje leto prevozile 500 kilometrov. Na sliki: stoje - Alenka Čubrilovič, Ida Možina, Albina Stefe, Jana Vogelcnik, čepe - Ina Oman, Marta Satler, Ema Zajc. (DH)

ureja JOŽE KOŠNJEK

V Bobovku tekmovanje v dresuri konj

Napredek kranjskih tekmovalcev

Bobovka, 7. oktobra - Konjeniški klub Kranj je v soboto priredil v Bobovku medklubsko selektivno tekmovanje v dresuri konj za nastop na slovenskem prvenstvu, ki bo v soboto v Ljubljani. Tekmovanja se je udeležilo 38 tekmovalcev iz Lipice ter iz konjeniških klubov Ljubljana in Kranj. Organizatorji so se sicer potrudili, vendar pa je slabo vreme preprečilo, da bi prireditev ostala v še lepšem spominu.

V prvi težavnosti skupini je nastopilo 23 tekmovalcev. Zmagala je Suzana Mavec (Lipica), hči znanega tekmovalca in zveznega selektorja za dresuro Dušana Mavca, ki je bila na Whisperju za malenkost boljša od brata Mirana, tretja pa je bila Anica Rojec (Ljubljana) na konju Felixu. V tej skupini je tekmovalo tudi devet mladih članov kranjskega kluba, ki so se razvrstili takole: Blaž Kalan je bil sedmi, Polonca Kalan osma, Alenka Majer deseta, Tina Markun štirinajsta, Helena Potočnik petnajsta, Polonca Štajer šestnajsta, Nina Virnik

Dušan Mavec, zvezni selektor za dresuro: "Organizatorji so se potrudili, res škoda, da nam jo je zagodlo vreme. Tekmovalci kranjskega kluba že veliko znajo, pozna se dobro delo in upam, da bodo tako napredovali tudi v prihodnosti."

sedemnajsta, Anže Rode devetnajsti in Maša Čemažar dvajse-

ta. Vsi so tekmovali s konji, ki jih je kranjskemu klubu podarilo Brdo - z Gruzijo, Niko in Lordom.

V drugi težavnosti skupini (vaja L) je bila najboljša Neža Šarec (Lipica) z Napolitano Allegro, druga je bila Anica Rojec (Ljubljana) s Felixom in tretja Mojca Trontelj (Ljubljana) z Vitom. V najtežji težavnosti skupini (vaja M) je zmagala Suzana Mavec (Lipica) pred Miranom Mavcem (Lipica) - oba sta tekmovala s Plutocamisom, tretja pa je bila Ljubljanka Irena Drobnič z Mustangom.

Prireditelji so popestrili tekmovanje z nastopom haflingerjev. Čeprav gre za konje, ki niso tipično športni konji, ampak so vsestransko uporabni, so v kranjskem klubu dokazali, da jih je mogoče marsikaj naučiti. C. Zaplotnik

Ligaški izidi

Kranj, 9. oktobra - V drugi zvezni ženski rokometni ligi so odigrali drugo kolo. Kranjčanke so v dvorani na Planini gostile MTČ iz Čakovca. Po dveh podaljških so zmagale in so po dveh kolen na čelu lestvice.

Kranj : MTČ 27 : 25 (22 : 22, 8 : 9) - Kranj - Lenič, Jelenič 6, Orehar 6, Bajrovič, Olič, Zontar 8, Jeruc 1, Mežek 3, Gradišar 3, Jakupovič.

V republiški moški rokometni ligi je Termopol v dvorani Poden v Škofji Loki premagal Krško.

Termopol : Krško 22 : 18 (11 : 10) - Termopol - Pernel, Zorman 1, Rehberger 2, Mohorič, Berce 3, Nikolič, Dolinar 4, Završnik 1, Ramovš 6, Cvetanovič 4, Sokolov 1, Marolt.

V ženski republiški ligi so dekleta Alpelele dobile prvi par prvenstvenih točk. Po boljši igri so premagale IMV iz Novega mesta.

Alples : IMV 24 : 17 (12 : 8) - Alpes - Kotar, Kejžar 5, Zejak, Rupar, Jovanovič, Pohliven 1, Oman 1, Lušina 1, Penko 6, Berce 3, Kalan 7, Trojar.

Košarka - V soboto so začeli s prvim kolom v moški in ženski republiški ligi. Kranjski Triglav je gostoval v Rogaški Slatini in se domov vrnil z zmago.

Rogaška : Triglav 69 : 76 (32 : 34) - Triglav - Kastigar 20, Vujadinovič 6, Omahen 2, Tadič 6, Jeras 10, Roman Horvat 12, Robert Horvat 14, Sušič 14, Kolar 2.

V dvorani na Planini so v prvem kolu Kranjčanke v ženski republiški ligi gostile Odejo Marmor iz Škofje Loke. V prvem gorenjskem derbiju so bile boljše Ločanke.

Kranj : Odeja Marmor 61 : 67 (29 : 43) - Kranj - Šostarič 5, Merlak 6, Rakovec 3, Gartner 18, Čufer 10, Zrnič 1, Horvat 6, Kump 12.

Odeja Marmor - Kržišnik 12, Baligač 19, Muskovec 10, Maček 22, Frakel 2, Gorenc 2. Jeseničanke so doma gostile ID Ježico in tekmo izgubile.

Jesenice : ID Ježica 57 : 78 (32 : 36).

D. Humer

Lipje meri v drugo in prvo ligo

Kranj, 6. oktobra - Skupina mladih košarkarjev iz Stražišča in okolice, ki se je doslej neorganizirano zbirala na košarkarskem igrišču in igrala košarka za rekreacijo, se je avgusta letos skupaj z nekaterimi športnimi delavci odločila, da ustanovi košarkarski klub Lipje. Zakaj prav Lipje, je pojasnil predsednik kluba Marjan Gantar. "Ko smo izbirali ime, smo zaprosili za pomoč kulturologa Matevža Omana, ki nam je svetoval ime Lipje. Lipa je simbol slovenstva, lipje je mlado lipovo drevo in izraža mladost, Lipje pa je tudi krajevno ime lipovega gozda v Stražišču."

Ekipa, ki jo vodi in trenira Franci Podlpinik, je začela redno vaditi konec avgusta in bo letos tekmovala v zahodni skupini območne slovenske lige. "Naš kratkoročni cilj je uvrstiti v drugo slovensko ligo, dolgoročni pa napredovanje v prvo republiško ligo," je dejal Marjan Gantar in poudaril, da je ustanovitev ekipe prav zaradi večje množičnosti in konkurence podprla gorenjska košarkarska organizacija in da je klub doslej naletel na precejšnje razumevanje na kranjski ZTKO, v osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču, v košarkarskem klubu Triglav, v športnem društvu Sava, v krajevni skupnosti, pri nekaterih zasebnikih in organizacijah. "V klubu se zavedamo, da kljub razumevanju na različnih ravneh in prizadevanjem članov kluba, da sami z raznimi prireditvami zaslužijo denar, ne bo šlo brez pokrovitelja. O tem se že resno pogovarjamo, upam, da bo dogovorjanje tudi obrodilo sadove."

Tekmovanje v območni ligi, kjer bo letos prvič igralo tudi stražiško Lipje, se bo začelo 28. oktobra. "Če bodo fantje resno in zavzeto trenirali, imajo do-

bre možnosti, da se že v prvem poskusu uvrstijo v končnico prvenstva in v drugo ligo," je dejal trener Franci Podlpinik, sicer tudi pomočnik trenerja ženske košarkarske ekipe Kranja. "Če nam to ne bo uspelo v letošnji sezoni, potem bo to glavni cilj za prihodnje leto. Kvalifikacijske in prijateljske tekme, ki smo jih doslej odigrali, so nam že pokazale, kakšna je približna naša vrednost in kako visoko lahko merimo."

V košarkarskem klubu Lipje utemeljujejo zmerni optimizem pred začetkom prvenstva predvsem s tem, da ekipo sestavljajo predvsem igralci, ki so doslej že igrali v raznih klubih in imajo tudi nekaj tekmovalnih izkušenj. Jurij Stavrov, Marko Remic in Božo Urh so pred leti igrali za člansko moštvo kranjskega Triglava, Stavrov, Remic in Igor Faletič so bili celo člani slovenske kadetske reprezentance. Nekdanji atlet Simon Rudeš, Robi Ovin, Zdenko Šestič in Iztok Zgaga so igrali za mladinsko ekipo Triglava, Zdravko Bavdek za Škofjo Loko, trije košarkarji - Zoran Mihajlovič ter Aco in Klemen Ferjančič - imajo dvojno licenco, kar pomeni, da lahko nastopajo za Triglav in za Lipje. Tudi ostali igralci - Marko Be-

gič, Miro Vrančič, Igor Čejuroš Drenovec, Edvard Ščetiina, Matjaž Gantar in Goran Vujović - niso brez izkušenj, saj so že igrali v raznih osnovnošolskih, srednješolskih in rekreacijskih ekipah.

C. Zaplotnik

TEMA TEDNA

GRLOM
U JAGODE

Vsi, ki se tako ali drugače silijo za kateder, da bi zvedave mu jugoslovanskemu občinstvu predavali, kako iz krize, morajo biti pripravljeni na dialog. Na vsakršen dialog! Na dialog tudi s takimi, ki smo bolj praktične nature in nam je novodobna jugo - politična teorija španska vas. Posebej še kakšen ne-strankarski pluralizem samoupravnih socialističnih interesov in kar je še podobnih umotvorov, ki pljunkajo po politični sceni.

Ce smo že v tem smislu bolj topoumni, bi nam moralo biti figo mar za pluralistične ideje članov beograjskih komisij za idejno delo. Te ideje so sicer res od sile in bi kakšen zahodno-evropski demokrat kar padal pod mizo, če bi mu jih sploh znali razložiti. Srbski idejniki so namreč dognali, da bi bil za Jugoslavijo sprejemljiv edinole srbski model političnega pluralizma brez strank. V redu! Smo že slišali: Srboslavija, kaj pa!

Kar je mene spet pognalo s stola, so idejnopolična spoznanja tovarišice Mirjane Marković. Ne zato, ker je soproga popularnega tovariša Slobodana Miloševića. Njena stvar! Okrog padam zato, ker je tovarišica povedala nekaj, kar me intimno že nekaj časa silno bega in strašno zaposluje. Če naj verjamemo Tanjugu, je na idejni tribuni med drugim tudi dejala:

»...Ko govorimo, da bi radi v Evropo, je treba povedati, v

kakšno Evropo si želimo oziroma katere njene vrednote si želimo uveljaviti. Zame so to švedska materialna blaginja, francosko razvito in dinamično politično življenje, nemški odgovoren odnos do dela in švicarska stopnja urbanizacije...«

Blagor ušesom, ki so to čula!

A zdaj vidite, kakšen blef so vse naše družbene usmeritve, da bi se priključili Evropi 1992! Saj sploh ne vemo, kakšna je?! Mi pa, kot pravijo Srbi, »grlom u jagode«, na vrat na nos na zahod! Samo, da slišimo Evropa, pa smo že vsi preč!

Kakšna zmota! Lahko bi, neuki kot smo, zapluli na Švedsko, ki nima tako razvitega in dinamičnega življenja kot Francija, v Francijo, ki nima take materialne blaginje kot Švedska, v Švico, ki nima tako odgovornega odnosa do dela kot Nemčija in v Nemčijo, ki nima švicarske stopnje urbanizacije...Obup! Prišli bi z dežja pod kap, kamorkoli bi že molili svoje tačke...

Vrednote, dragi moji, vrednote, ne pa »bumf« v Evropo! Mislím, da bi bilo med vsemi evropskimi vrtilinami Srboslaviji še najbolj všeč »francosko razvito in dinamično politično življenje«. Francija je namreč zgled države, kjer majhni niso nič in kjer narodnost enačijo z državljanstvom...

D. Sedej

ANEKDOTE

Čevelj

O konzulu Emiliusu Paulusu, poveljniku ruske vojske, je znana naslednja anekdota:

Ko se je ločil od svoje lepe in bogate žene, so se njegovi prijatelji zelo čudili. Znanec ga je vprašal, zakaj je to storil. Tedaj je Paulus vzel iz omare čevelj in dejal:

»Tudi ta čevelj je lep in bogato okrašen, toda samo jaz vem, kje me tišči.«

Raziskovalec

Eno poslednjih ljudožerskih plemen iz gornjega dela Konga je ujelo angleškega matematika, biologa in raziskovalca Karla Pearsona. Določili so ga za glavno jed pri slovesnem poglavarjem kosilu. Zatulil je v kanibalskem jeziku:

»Ne smete me jesti, jaz sem bog!«

»Bog, ki so mu na voljo najvišje sile?« je vprašal poglavar.

»Da!«

»Dokaži, pa te ne bomo pojedli!«

»Glejte,« je prepričljivo dejal Pearson, potegnil iz žepa vžigalnik, ga vžgal in že se je prikazal modrikast plamenček.

»Zares si bog!« je dejal poglavar. »Spustil te bom, če mi zaupaš skrivnost.«

»Skrivnost ognja?«

»Oh, kje neki! Skrivnost, kako se ti takoj posreči vžgati vžigalnik. Tukaj jih imamo na pretek, pa niti eden ni vreden počenega groša!«

Žaganje drv

Angleški novinar William Tyld se je pogovarjal s komornikom z ruskega dvora. Ta se je pritoževal, da se preveč redi.

»Žagajte drva!« mu je naročil Tyld. »Vsak dan eno uro.«

Komornik se je zdržnil.

»Drva naj bi žagal? Jaz? Na položaju, kakršnega imam?«

»No,« je odgovoril Tyld, ne da bi trenil, »nič vas ne ovira, da ne bi žagali drv v praznični uniformi!«

Sin o očetu

Sin predsednika ZDA Theodora Roosevelta je pripovedoval o svojem očetu:

»Oče je vedno moral biti v središču pozornosti. Na porokah bi bil vedno najraje ženin, če pa je šel za pogrebom, si je gotovo želel biti truplo...«

TAKI
SMO

Zavrnilo so krvodajalca

»Kri sem daroval že šestindvajsetkrat,« nam piše Jože Mrovlje z Jesenic. »V izgubi sta dve kartoteki, zato vpis v knjižico krvodajalca dvakrat ni izvršen. To humanost do sočloveka sem hotel opraviti tudi letos v jeseniški občini. A glej, kaj se vse godi!«

Pri vpisu že tretje leto med krvodajalci ne najdejo moje kartoteke in je bilo treba napraviti novo. Po opravljeni laboratorijski preiskavi me je doktorica takoj odslovila, s tako naglico, da ni izmerila niti krvnega pritiska. Rekla je, da sem slabokrven, da je kri zanič, ker je v njej pomanjkanje železa. Takoj me je napotila k mojemu zdravniku. To sem storil še isti dan, 5. septembra popoldne.

Laboratorijska analiza krvi in vode je pokazala izredno dobro oceno, kri 3 SR, 155 K-Hb, voda pa normalno. Izgleda, da ima zavod dovolj krvi, če zavrne zdravega človeka.

S takimi dejanji z delavci v Zavodu nisem zadovoljen, ker je pokvarjen ugled krvodajalca, jeseniško zdravstvo pa prikrajšano za nedarovano kri, ki je jeseniški bolnišnici še kako potrebna...«

Jože Mrovlje nam je poslal tudi kopijo hematoloških in urinskih preiskav, ki jih je opravil v Zdravstvenem domu in ki potrjuje ugotovitve v njegovem dopisu. Upajmo, da se bodo oglasili še zdravstveni delavci in potrdili ali zanikali obtožbe, kajti bilo bi več kot nerazumljivo, da zdravemu človeku, krvodajalcu, niso hoteli vzeti krvi...

D. S.

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

ERIKA KOŠIR

»Čeprav sem se moral peš podati v tretje nadstropje do vašega uredništva, mi ni žal,« je pred dnevi začel pojasnjevati namcu svojega obiska Franc Weithauser iz Kranja. »Želim, da v vaši rubriki Prijazen nasmeš predstavite Eriko Košir, ki dela v poslovni enoti Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske Kranj na Cesti JLA 4 v Kranju. Čeprav je bila danes v banki precejšnja gneča, mi je pri okencu prijazno pomagala in svetovala. Kaj takega še nisem doživel...«

Erika Košir, doma iz Besnice pri Kranju, je zaposlena v Ljubljanski banki - Temeljni banki gorenjske Kranj že od 1982. leta. Vendar ni od vsega začetka na okencu, kamor prihajajo občani.

»Začela sem v centrali, potem pa sem delala v Prešernovi ulici, od koder sem prišla v enoto na Cesti JLA 4. Tu zdaj opravljam blagajniške posle. Največ stika imam z upokojenci in najbrž ni naključje, da so po mojem odhodu iz Prešernove ulice številni upokojenci začeli zahajati v enoto na Cesti JLA. Je že tako, da se nekako navadiš na ljudi, na iste obraze in ljudje nate. Sicer pa, rada delam z ljudmi. Starejši včasih radi malo poklepetajo, poprosijo za pomoč, če nimajo pri roki očal ali jim dela težave izpolnjevanje obrazca.

Včasih so tudi nerazpotoženi; zaradi draginje, vremena, zdravja... Pa vendar starejši pogosto ob izplačilnih konicah veliko lažje počakajo kot mlajši. Ti so največkrat nestrpni. Zgodi se, da je kdo tudi precej »neroden«. Vendar takšno je delo, življenje in nenazadnje pri nas vedno skušamo predvsem spoštovati pravilo, da ima stranka vedno prav...«

Seveda ima vsak svoj prav vedno nekeje tudi mero. Vendar čezmernih »nerod« se pri Eriki ne oglasi veliko. Še najbolj nerodno je, če je gneča velika in če potem odpove še kakšen terminal. Sicer pa so vse enote Gorenjske temeljne banke zdaj dobro opremljene. Erika, če ji ostane kaj časa, po službi in delu doma, rada dela gobeline. Za knjigo pa ga že ne ostane, saj, kot pravi, ima dva sinova in je zdaj s starejšim »začela hoditi v prvi razred«.

A. Žalar

Male gorenjske vasi

Gorenja Ravan Piše: D. Dolenc

Ravnega niti za dlan

To je resnično majhna vasička. Tik pod Goro nad Malenskim vrhom je v hrib prislonjenih nekaj njenih hiš. Poti, ki se na razpotju nad Malenskim vrhom razideta in vodita desna proti Jazbinam, leva pa sem na Gorenjo Ravan, Goro, hrib s prelepo romarsko cerkvico Poljanske doline, spodaj objemata. Štiri hiše še šteje danes Gorenja Ravan in štirinajst duš. Pri Jurju nad potjo sta dva, pri Ajnzucu jih je osem, pri Savcu ena sama, pri Frtuncu pa trije. Le še dva vikenda sta tu, ki oživita ob lepih koncih tedna, sicer pa pride skozi vas le kakšen kupec lesa ali planinec. Tudi skozi Ravní namreč vodi pot proti Blegošu. Iz vasi je videti njegovo plešasto glavo. Kot bi postrani pogledoval sem dol, češ ste mar še vedno tam, v svojih strmih bregovih. Saj je na moji glavi več ravnine...

Morda je res čudno, da se je naselja prijelo ime Ravní, ko pa je sam breg, kamor pogledaš. Martinovka iz Dolenje Ravní je dejala nekoč, da je čisto

nesmiselno, da so tako poimenovali vas, ko pa niti za dlan ni ravnega...

A Ravnanci so trdni. Krčevito so se oprijeli svojih senožeti, ozke dolge njive so urezali vanje. Drugo pod drugo, kjer se je le dalo. Včasih jih je bilo več, kajti vse za dom so pridelovali sami. Tod je valovilo žito, se modril lan in je bregove rožnato obarvala ajda. Ivana Kržišnik, s 75 leti najstarejša v vasi, še pomni tiste čase. Statve so bile pri vsaki hiši, laneno seme pa je moralo biti pri hiši zaradi pujskov. Kadar so bili namreč v hlevu mali pujski, je morala svinja dobiti boljšo hrano. Po eno žlico lanenega semena so dali kuhat v lonec pa je bilo tako mastno, da se je kar skupaj držalo. Hitro je bilo kuhano, se spominja Ivana, le da je prevrelo, pa so mati dali na stran. Potem so to dajali po malo med drugo hrano kot poseben priboljšek.

Umno so gospodarili kmečki gospodarji, se spominja Savčeva tetka, Ivana Kržišnik, kako so vedeli, kaj bo kje dobro rodilo. Pšenico so sejali vedno tam, kjer so skopali krompir.

In pridelovali so še jari in ozimni ječmen. Jari se je nerad skuhal, tudi nakuhal se ni, ozimni pa je bil dober, da je bil le malo zabeljen, je bil voljan kot žamet. Ajdo so sejali vedno ob sv. Jakobu, ko so pšenico poželi, proso pa maja, ob sv. Primožu. Prav tisto njivo, ki je bila najboljša za proso, tam v Trepetličju, je usad uničil. Zdaj so vse poravnali in povsod raste trava za živino.

Včasih so bile kmečke hiše polne

»Kako se je vse spremenilo,« v svoji samoti razmišlja Savčeva

Osrednji del Gorenjih Ravní tvorita Savčeva in Ajnzuceva kmetija. - Foto: D. D.

va tetka, ki je zdaj čisto sama v domači hiši. Le ura ji bije čas. »Včasih pa je bilo tod živo. Samo pri nas je bilo štirinajst otrok. Devet deklet in pet fantov. Kar naprej je bil eden »na rajži«. Dekleta so delale špice, Janez Dolinar, trgovec v Poljanah, jih je pa odkupoval. On je skrbel tudi za organizacijo družabnega življenja. Kadar je Sokolsko društvo v Poljanah kaj prirejalo, nam je vedno poslal vabila. Prava, pismena vabila. In kadar je bila maša na Gori, bila pa je vsaj šestkrat na leto, je bil pravi praznik. Kadar je prišel domov na počitnice župnik Maks Miklavčič, Martinov

Ivana Kržišnik je ostala sama na nekdanji mogočni Savčevi kmetiji. - Foto: D. D.

z Dolenje Ravní, je bila maša vsak dan. Takrat sem bila jaz še otrok. Ko je zjutraj navsezgodaj prišel tod mimo, je potrkal na okno, da bo jutranja maša na Gori in naj mama le spusti dekletca, da ne bo tako prazno. S kakšnim veseljem smo letele... O včasih so bile kmečke hiše polne. Tudi hlapci in dekleta so bile pri hiši. Ob sv. Jurju so prihajali, odhajali. Veliko razburjenje je bilo vsakič pri hiši, kadar je kdo od njih

odhajal. Muja je bila sem v te hribe dobiti novega, šli pa so, če je nekdo le malo boljši lon ponudil.

Ko sem bila še otrok, so prišli dinarji in otroci smo učili mamo, ki je vse razumela le na goldinarje. Zdaj pa govorimo le o milijonih in milijardah. Kdo bi se spoznal!? Jaz sem radio dala kar zapečatit. Kdo bi poslušal samo tarmanje. Raje berem stare koledarje. Tale je iz leta 1891. Koliko lepše je bilo tedaj na svetu. Materin oče je v naši hiši imel gostilno. Iz Vipave so mu pripeljali vino, z volji je šel vsakič po sode na Hotavljce. Pravzaprav ni bila prava gostilna. Oče je bil nekakšen prekupčevalec z živino in kadar je bila v hiši sklenjena kupčija, je točil tisto vino.

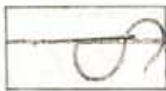
Savčeva tetka tudi ve povedati, kako je bilo, ko je pri Savcu gorelo. To je bilo pred letom 1872, kajti to letnico so v kamniti rožanc zapisali, potem ko so hišo na novo postavili. Oča je belil, mati pa je pri mentri mesila kruh, ko so se užgale saje. Ves grušt je pogorel. Takrat so hišo na novo pozidali, tudi nekaj prizidali, nad vrata pa so postavili ta lepi kipec sv. Ferjane, da bi jih v bodoče branil pred ognjem...

NAREDIMO SI SAME

Preproste vezenine 2

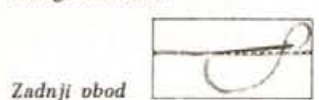
Preden bomo prešli na podrobnejšo predstavitev okrasnih vbodov, moramo poznati štiri osnovne vbode, ki jih uporabljamo pri raznih robovih, šivanju in vezenju: prednji vbod, zadnji in stični vbod ter ometico.

Prednji vbod je najstarejši in najenostavnejši izmed vbodov. Iglo potisnemo v vodoravni smeri pod dve do štiri niti blaga in na površini preskočimo enako število niti. Postopek ponovimo. Pri mehkih tkaninah lahko tako na iglo nabere več vbodov, preden jo izvlečemo. Ta vbod uporabljamo za enostavne šive, naudarjanje (spenjanje), za naborke, itd.

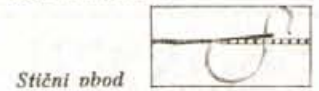
Prednji vbod

trdnjeji in ga uporabljamo zelo mnogostransko.

Zadnji vbod

Stični vbod - Izvajanje tega vboda je enako zadnjemu vbodu, le da se vbodi stikajo. Ta vbod lepše izvedemo, če izvlečemo iz tkanine nit in jo potem nadomestimo s stičnimi vbodi. Če pa poteka šiv posebno po tkanini, si ravno črto zaznamujemo z naudarkom ali jo tanko potegnemo s svinčnikom (pri perilu). Ta vbod je na licu podoban vbodu šivalnega stroja in je zelo trden.

Stični vbod

Zadnji vbod - Šivanko vbodemo v blago in jo šest niti naprej vodoravno zopet izvlečemo. Ponovno vbodemo šivanko, sedaj tri niti za izhodišče in sežemo s konico igle za šest niti naprej od izhodišča. Ta vbod je

Ometica rabi za združenje dveh kosov blaga s krajkom (vzdolžnim robom tkanine). Tako so šivali ozko domače platno za rjuhe. Priporočljivo je oba kosa blaga položiti drugega na drugega, da se robova

natančno krijeta in ju nato nударiti (speči). Ometico šiv mo od desne proti levi, tak da vbadam od zadaj, naprej - kozi oba krajkca in pri tem sežemo dve, največ tri niti globoko. Razmiki med vbodi ne smejo biti večji od treh niti v tkanini. Pri ometici šivalne niti ne nategnemo preveč, da šiv nazadnje z naprstnikom lahko zgladimo in sploščimo. Ometico uporabljamo tudi za šivanje čipk in vložkov pri perilu.

Ometica

Tako, in zdaj smo pri okrasnih vbodih.

Oviti prednji in stični vbod

Vrsto prednjih vbodov ovijemo tako, da s šivanko sežemo zaporedoma pod vsak vodoravni

vbod, ne da bi pri tem vbodli v blago. Za vsakim ovijem nit rahlo zategnemo. Za ovijanje lahko vzamemo debelejšo nit, da je vrstica bolj izrazita. Sliko bolj posukane vrvice dobimo, če enako ovijemo stični vbod ali na stroju z večjimi vbodi izdelan šiv.

Valoviti vbod

Osnova za ta vbod je vrsta stičnih vbodov ali strojnih šivov. Zopet vzamemo nekoliko debelejšo nit in jo s šivanko vodimo izmenično pod vodoravnim vbodom od spodaj navzgor in pri naslednjem vbodu od zgoraj navzdol. Nit, ki ustvarja drobno valovito črto, je lahko tudi druge barve kot stični vbod.

PRIPRAVIMO SE ZA ZIMO

Kisanje repe

Lepo, sočno repo umijemo, olupimo in zribamo na rezance. Zribano posolimo, potresemo s kumino, zmešamo in vložimo v kad. Tlačiti je ne smemo preveč, ker bi postala premeška. Pokrijemo jo s prtom in obtežimo, da repnica prekrije pokrov. Oskrbujemo jo prav tako kot zelje. Tudi pri repi smetanasto prevleko kvasnic, ki se dela po vrhu, sproti odstranjujemo. Temperatura v kleti naj bo 12 do 18 stopinj C. Klet vsak dan zračimo in pogledamo, če je v kadi dovolj tekočine. Če kaka kad pušča, repo takoj preložimo, da se ne vname in ne pokvari.

Zelo pametno je, če skisano repo prenesemo v hladnejšo klet, na 4 do 8 stopinj C. V hladnem prostoru kisanje preneha, zato repa ne more biti prekisla.

Repo jemljemo iz kadri hkrati, ko jo čistimo. Porabimo jo čimprej, ker izgubi na zraku precej svojih prvotnih odlik in vitaminov.

Glavni pogoj za uspeh je čistoča pri vlaganju in hladna shramba. Vlagamo lahko tudi celo repo, ki jo umijemo in obrežemo, lupiti je ni treba. Celu repo lahko vložimo samo in jo zalijemo s slano vodo ali pa jo vlagamo med plasti vinjskih tropin, med katerimi se repa dobro skisa in dobi prijeten okus. Pred uporabo celo repo operemo in jo zribamo.

"Naš malček" v DOMUSU

Ljubljana, oktobra - Od 26. septembra do 2. oktobra je bila v Potrošniško informativnem centru v Ljubljani odprta prodajno svetovalna razstava "Naš malček", kjer so vse slovenske delovne organizacije, ki izdelujejo predmete za otroke, pokazale, kaj je najbolj primerno za zdrave in dobro počutje našega malčka. Kot je povedala samostojna strokovna svetovalka v Domusu Marjeta Mohar, so s to svetovalno razstavo želeli staršem pomagati pri izbiri opreme, prehrane, tekstilij in kozmetike za dojenčka. K sodelovanju so pritegnili vse naše tovrstne proizvajalce in razstava je doživela izredno zanimanje med mladimi starši. Pokazali so vse tri darilne pakete, ki jih imajo mamice na izbiro pri rojstvu svojega otroka,

najnovije izdelke TIO z Otiškega vrha, Tosame, Kolinske, Cicibana, škofjeloške Odeje, Zlatoroga, Jutranjke, Tribune iz Ljubljane, ki je pokazala najnovije posteljice, stajice in vozičke ter zelo iskano previjalno mizo, LIP Slovenske Konjice je predstavil svojo zibko, Meblo jogije za otroške posteljice, Svilanit frotraste komplete za kopanje in Fructal Ajdovščina svoje najnovije pripravke otroške hrane. Morda ne bi bilo napak, ko bi kakšno takih razstav pripravili tudi v drugih mestih, ne le v centru Slovenije. Naj napovemo tudi sodelovanje DOMUSA na jesenskem gorenjskem sejmu: tu se bodo predstavili z opremo podstrešnega stanovanja, s posebnim poudarkom na izolaciji.

Na razstavi v Domusu je veliko pozornosti in zanimanja s svojimi priručnimi vzorci na odejicah, blazinah in drugih izdelkih žela Odeja iz Škofje Loke. - Foto: D. D.

ureja DANICA DOLENC

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Melisa pomaga pri napanjanju

Če imamo težave s prebavo, popijmo čaj iz mešanice enakih delov melise, kamilice in poprove mete. Čaj pripravimo v obliki preliva, in sicer 1 čajno žličko mešanice za skodelico. Čaj pijmo neoslajen po požirkih. Tudi dojenčki lahko dobivajo pri napanjanju ta čaj po žličkah.

MORDA NISTE VEDELI

Največja piramida na svetu ni Keopsova piramida v Gizah pri Kairu, temveč Quetzalcoatl pri kraju Cholula de Rivaldavia okoli sto kilometrov jugovzhodno od Mexico Cityja. Visoka je 54 metrov, temelj pa pokriva okoli deset hektarov zemljišča. Izračunali so, da so vzdali v to mehiško piramido 3,2 milijona kubičnih metrov materiala, medtem ko ga je v Keopsovi piramidi 2,5 milijona kubičnih metrov.

Knjiga, moja prijateljica

Mar je knjiga le v platnice vezan, zložen kupček papirja? Je res samo to? Ne, je več. Knjiga, to so pisateljeve sanje, domišljija, misel in čustvo, ki ga prenese na papir. Da napišeš knjigo, niso potrebne samo besede, papir in svinčnik. Predvsem je potrebna ljubezen do pisanja.

Sem pravi knjižni molj. Veliko prostih uric prebijem ob branju knjig, ki me privabijo s svojim čarom, vsebino. Brati sem se naučila v prvem razredu. Prva knjiga, ki sem jo prebrala, je bila knjiga z naslovom Bobri. To je zame najlepša knjiga, postala je moja prijateljica. Ko sem prebrala vse knjige, ki sem si jih sposodila v knjižnici, sem velikokrat segla še po njej. Prebrala sem že ogromno knjig. Med njimi tudi Pod svobodnim soncem, Most na Drini ali Višegradska kronika, Lepi janičar, Kdo je ustvaril zgodovino, Vinetuja in še bi lahko naštevala. Knjiga, ki jo trenutno berem, se imenuje Vozarji. Napisal jo je Janez Jalen.

Doma imamo velike knjižne police. Na njih so knjige Nobe-

lovcev ter drugih svetovno znanih pisateljev, jaz pa si prilastim romane, stare učbenike in berila, pravljice, različne enciklopedije, leksikone, slovarje, knjige o zgodovini, atlase, mladinske knjige, itd. Seveda so te knjige več ali manj primerne zame, razen knjiga Adolfa Hitlerja. Ker pa tudi sama pišem pesmi, imamo doma veliko knjig in knjižic s poezijo. Tudi sama sem davno tega napisala knjižico s pravljico in strip. Vendar sem ju dobro shranila, da jih ne bi kdo našel.

A to, kar vam bom povedala sedaj, lahko razume samo tisti, ki ima veliko domišljije. Že od ranega otroštva pišem knjigo, vendar ne na papir. Avtorja te knjige sta spomin in domišljija. V knjigo so zabeležena vsa moja razočaranja, tegobe, ljubezen, nepopisna sreča, žalost in nesreča. In ta knjiga je moje srce, ki se odpre le tistemu, ki mu zaupam in ga imam rada. Za druge je varno zaprta in spravljen na dnu moje duše.

Nina Rajgelj, 6. c r. OŠ Lucijana Seljaka Kranj

IZ ŠOLSkih KLOPI

Kmečki praznik pod Storžičem

Vsako leto pod Storžičem praznujemo kmečki praznik. Tudi letos smo se dolgo pripravljali na ta dan.

V petek in soboto dopoldan so pripravili oder, zvočnike, klopi in mize. V soboto zvečer se je začel ples in tako se je začela prava veselica. Pozno v noč so prihajali ljudje od vsepovsod. V nedeljo popoldne so pripravili srečelov. Bili so zelo dobri dobitki. S sošolko Anko

sva prodajali srečke. Zelo veliko sva jih prodali. Med veselico so podirali smreko. Igral je ansambel Nagelj. Zvečer pa je bilo še lepše kot podnevi, saj so bile vsepovsod prižgane luči. Zvečer pa smo plesali, peli in se zabavali.

Mami je prišla pome in moje zabave je bilo konec.

Petra Roblek, 4. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Živjo!

Danes bom razveselila številne ljubitelje švedskega dua ROXETTE. PER GESSLE in MARIE FREDRIKS. SON sta po uspešni skladbi THE LOOK postala po skupinah ABBA in EUROPE prvi švedski par, ki mu je uspelo, da se je preinil med vodilne na svetu.

Visoki Per Gessle se je rodil 12. januarja 1959 v Halmstadu na Švedskem. Dolga leta je deloval kot šef v skupini Gyllene Tiden in posnel nekaj plošč. Leta 1985 je srečal samostojno pevko Marie Fredriksson (rojena 30. maja 1958 v Ostra-Lyungbi na Švedskem) in se odločil, da bo poskusil tudi z njo. Nadela sta si ime Roxette in pela v angleškem jeziku. Leta 1986 je izšla njuna prva mala plošča z naslovom Never ending love. Do letos, ko sta uspela s skladbo The look, nista dosegla večjih uspehov. Pesem The look je prilezla prav na vrh lestvice vročih 100 v Ameriki, na Švedskem pa sta Per in Marie prejela štirikratno platinasto nagrado. Po uspehu sta kmalu odšla na turnejo v ZDA in osvajala ameriško občinstvo. Na njuni LP plošči Look sharp je tudi njuna nova uspešnica Dressed for success, ki kljub priljubljenosti ni tako uspešna kot prva.

Naj povem še, kaj delata v prostem času. Per se rad zlekne v naslonjač in bere knjige ali pa igra tenis. Poslušata tudi plošče, med najboljše prišteva legendarne Beatle. Per ima tudi deklo Aso in pošteno ste se ošteli, če ste mislili, da ima kaj skupaj z Marie. Marie pa rada slika in se oblači po zadnji modi. Med pevci ji je najbolj všeč Joni Mitchell.

Pišite in povejte svoje želje!

Čao, Marjeta

HOROSKOP

Ljudje tehnice

(22. 9. - 22. 10.)

Čeprav ste še mladi, vam drobne ljubezenske muhe sem in tja gotovo že brenčijo po glavi. Vas zanima, kakšno usodo vam je Venera namenila v ljubezni in zakonu?

Z ljudmi tehnice se da prav lepo sporazumeti, pravi horoskop. Ker ljubijo mir, ne bodo nikoli izzvali prepira in če bomo spoštovali njihovo veliko ljubezen do pravičnosti, se prav tako nikoli ne bomo z njimi sporekli. Ker veliko dajejo na zunanost, se tudi njihov ljubezenski partner okusno oblači. Ljudje tehnic si žele spremembe in zabave. Radi gredo ven, radi obiskujejo zabavišča. Kot zakonski tovariši so zelo prijetni in prilagodljive narave. Vedno bodo pazili, da bo njihov dom dajal vtis lepote in kultiviranosti in bodo čudoviti gostitelji.

Prihodnjič: ljudje škorpiona (23. oktober do 21. november)

Dan pionirjev

V petek je bil dan pionirjev. Našo šolo je obiskala mladinska pesnica in pisateljica Neža Maurer. Najprej smo imeli pionirsko konferenco. Učenci kokrške in naše šole smo pripravili kulturni program. Neži Maurer smo zastavili nekaj vprašanj. Z veseljem nam je nanje odgovorila.

Špela Tičar, 2. r. OŠ Jezersko

Sol

Po soli morje mi diši, klofuta prisoljena me boli; če klofute ne dobiš, prav veselo se držiš. Če mami solato premalo našo soli, očka kisto se drži; spet grem po solato na polje, čeprav najraje zletel bi v vesolje.

Dejan Đurovič in Gorazd Možina, OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Samo malo še... - Foto: D. Dolenc

ureja HELENA JELOVČAN

Miro Dovžan, vodja splošnih služb pri Upravi za notranje zadeve Kranj

Gradnja novega objekta je bila več kot potrebna

Kranj, oktobra - Te dni bo dobila streho novogradnja med Cesto JLA in Koroško cesto poleg poslovne stavbe Ljubljanske banke. V veličastnem poslojpu z dvema kletema, prtiličjem, medetazho, petimi nadstropji in podstreho se bodo morda že prihodnjo pomlad nastanile kranjska postaja milice, prometna milica in vse organizacijske enote UPrave za notranje zadeve Kranj, ki zdaj delujejo na nič manj kot štirih lokacijah.

Novogradnja ima dva financerja, z 32-odstotnim investicijskim deležem nastopa občina Kranj (za postajo milice), s preostalimi 68 odstotki pa Republiški sekretariat za notranje zadeve. Vrednost naložbe so lani julija ocenili na 9,8 milijarde, vendar je jasno, da ta številka danes ni več realna. Dela izvaja gradbeno podjetje SCT iz Ljubljane (med njegovimi kooperanti je tudi domači Gradbincec), ki ga sila pohvalijo, saj le za deset dni zaostaja za načrti. Do zime bo torej hiša sezidana do tretje gradbene faze, dograjena pa spomladi. Miro Dovžan, vodja splošnih služb UNZ Kranj to veliko družbeno investicijo takole utemeljuje:

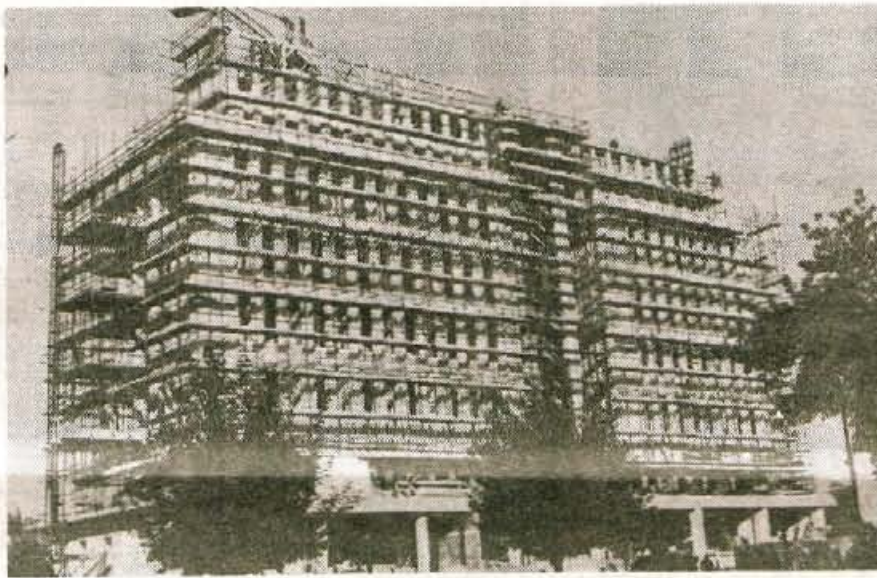
»Sedajni poslovni prostori so lokacijsko na štirih mestih, kar je organizacijsko nefunkcionalno, stroški najemnin so visoki, telekomunikacije provizične, varnost ni zagotovljena, higienski pogoji dobesedno nemo-

čno zanimiv, Gorenjska je tudi izredno industrializirana. Ti podatki in varnostna problematika, ki iz njih izhaja, terjajo ustrezno organizirano varnostno službo.»

V sedanjih prostorskih razmerah to seveda ni bilo mogoče. Potreba po novogradnji je že stara, menda o tem govorijo že od leta 1971. Projekt je bil zasnovan leta 1981, gradnja pa dve leti kasneje, ko so bili izdelani že glavni dokumenti, odložena na »ugodnejše čase«. Vse kaže, da so slednji napočili prav zdaj, ko večina naložb, zlasti družbenih, stoji. Vendar so morali prvotni projekt močno racionalizirati, saj bo nižji za etažo. Odreči so se morali denimo strelšču in telovadnici. Sedanja površina je 6010 kvadratnih metrov, polovica tega so »čiste« poslovne površ-

ne, vse ostalo so namenski prostori, od laboratorijev do kletnih prostorov za pridržanje. Zapisali smo, da bodo v hiši domovale tri ustanove: Uprava za notranje zadeve Kranj (regijskega značaja), Postaja milice Kranj in Postaja prometne milice (slednja se je odrekla načrtovanemu mestu na platoju novega Karavanškega predora in bo ostala v Kranju). V njej bo tudi zdaj močno pogrešani obrat družbene prehrane, posebno krilo pa bo namenjeno miličniškim stanovanjem.

»Stari objekt bo porušen,« pove Miro Dovžan. »Na tem mestu pa bomo začasno uredili parkirne površine. Hiše namreč ni več mogoče adaptirati, pa tudi sicer del predvidene novogradnje posega že v samo dvorišče. Pri novogradnji gre torej za združitev poslovnih prostorov na zdaj štirih lokacijah, za komunalno-energetsko racionalizacijo, prihranek pri najemninah, sprostitve stare občinske stavbe na Stritarjevi, kar naj bi zadoščalo kot utemeljitev nujnosti nadomestnega objekta.«

Veličastni objekt Uprave za notranje zadeve v Kranju pa ni edina novost v gorenjskih organih za notranje zadeve. Nova je tudi stavba oddelka milice v Železnikih, tudi v Trzinu gradijo novo miličniško postajo, v Preddvoru pa so na stari stavbi obnovili streho.

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Če ga ne bi prijeli...

Jeseničanka ni več hotela molče prenašati moževega terorja. Ko je nedavno precej čez polnoč prilomastil pijan domov in jo premikastil, je klicala milico. Modri so presodili, da bi možak utegnil s kršenjem nočnega reda in miru ter z nasiljem nad zakonito družico nadaljevati, zato so ga vzeli s seboj. Dokler ni pokazal znamenj iztreenjenja, ga niso hoteli izpustiti.

Vrnil se je z nožem

Ondan je v gostišče Zelenica na Jesenicah prišel Hašim in se zapletel v prepir s tamkajšnjim natakarkjem. Slednji je že mislil, da bo imel pred nasilnejšem mir, ker je gost lokal zapustil, vendar se je možakar kmalu vrnil, tokrat z nožem. S hladnim orožjem je mahal natakarkju pred nosom. Spametovali so ga šele moške postave, ki so ga hladnokrvno odpeljali in pridržali, kjer mu je bilo mesto.

Otroci so iz strahu zbežali

Pri škofloškem zakonskem paru se brčkone večkrat primeri, da povzdiguje glasova in da mož kroji družinsko pravico z udarci. Tako je bilo tudi ondan, ko se je glava družine okajena vrnila domov. Ženo je pretepel, otroci pa so se pravi čas ubežali

očetovi sveti jezi. Pač pa možak ni ušel sveti jezi pravice. Zaradi omenjenih dejanj je noč prebil na milici.

Pustili so ga spati

Natanko tako se je godilo tudi drugemu paru iz Škofje Loke, natančneje s Podlubnika. Mož je tepel ženo in grozil otrokom, nato pa zaspal spanje pravičnega, utrujenega in nadelanega. Ko je nočna miličniška patrulja prišla naokrog, ga je našla spečega. Rahločutno so ga pustili v pernici in ga šele zjutraj trdo prijeli.

Ves Kranj je bil njegov

Kadar se ga Mihael napije in se rano zjutraj vrača domov na Planino, je ves Kranj njegov. Ko jo je zadnjič prepevaje mahal proti domu, si je napravil še malo dodatne muzike: bobnal je po avtomobilih, parkiranih na Planini. Ko so ga prijeli, se tudi ni pretirano vznemirjal - je pač star znanec mož v modri uniformi.

Otroci in kure

Užaloščena mati iz Kranja se je ondan skušala vplesti v otroški pretep. Njenega sina je namreč pretepel večji in močnejši, pa jo je v dno duše pekla krivica, tako da jo je prijavila milici. Najbrž še ni slišala znane krilatice o otrocih in kurah.

Od danes do jutri

Ker v načrtovalskih službah "sedijo" namesto preudarnih in strokovno usposobljenih planerjev tudi kvazi strokovnjaki, ki načrtujejo le kratkoročno, od danes do jutri, in brez odgovorov na vprašanja o prihodnosti in razvoju, prihaja do problemov, ki med drugim vplivajo tudi na prometno varnost. V vseh gorenjskih občinskih središčih in tudi v nekaterih drugih večjih naseljih lahko najdemo nove (novejše) gostinske lokale, trgovine in javne prostore, ob katerih skorajda ni parkirišč. Ne govorimo na pamet. Neposredno ob Merkurjevi trgovini v Lescah so vsega tri, štiri parkirišča, kupci parkirajo na pločniku ali tik ob cesti, za nameček pa se tu cesta, po kateri poteka ves lokalni promet med Radovljico, Lescami in Bledom, še precej zoži. V Radovljici, v bližini bencinske črpalke, je z (nenačrtovanim) razvojem nastalo križišče šestih cest, tako da se ljudje že upravičeno sprašujejo, ali je v takšnem križišču (brez semaforja) mogoče zagotoviti prometno varnost. Hujših prometnih nesreč resda doslej še ni bilo, zato pa že precej zveržene pločevine in prask. Graditelji trgovske hiše na Bledu so v začetku načrtovali tudi večje število parkirišč, vendar so kasneje načrt spremenili in s tem samo še prilili olje na ogenj blejskega problema parkiranja. Parkirišča, ki so jih letos zgradili na Bledu, so le obliži na rano, za zdravljenje pa bo treba še veliko denarja in volje.

C.Z.

Kdaj semaforji na nevarnih križiščih

Načrti ne izboljšujejo varnosti

Kranj, 6. oktobra - Delegacija krajevne skupnosti Cerklje je dala pobudo, da naj bi zaradi izboljšanja prometne varnosti križišča na regionalni cesti Kranj - Senčur opremili s semaforji.

Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve SO Kranj je, upoštevajoč mnenja Cestnega podjetja Kranj, Projektnega podjetja Kranj in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, delegaciji odgovoril, da pri nas in v tujini obstajajo določeni normativi, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kdaj je smiselno opremiti križišče s semaforji in kdaj ne. Pri tem je pomembno, ali je križišče v naselju ali zunaj njega, kakšna je prometna obremenitev cest, ki vodijo v križišče, kakšna je lega križišča v prometni mreži...

Na odseku regionalne ceste od Kranja do Vodice je šestnajst križišč, od katerih jih je večina zunaj naselij. Za križišče Pri Jaku, za križišče regionalnih cest Britof - Škofja Loka in Kranj - Brnik ter za križišča s priključki z avtomobilske ceste je bilo načrtovano, da bodo opremljena s semaforji. Za ta križišča je že izdelano nekaj načrtov in študij, medtem ko za vse ostale ni natančnejših analiz. Upravljalca regionalne ceste meni, da semaforizacija ostalih križišč ne bi bila upravičena.

Križišče Pri Jaku bodo opremlili s semaforji, ko bodo obnavljali Likozarjevo in Jezersko cesto ter Cesto Staneta Žagarja. Za križišče regionalnih cest, kjer je bilo doslej že več hudih nesreč, tudi z mrtvimi, je bila sicer izdelana študija o semaforizaciji, vendar pa izvedbeni načrti semaforjev niso predvideli. Tudi investitor avtomobilske ceste je načrtoval semaforje v obeh križiščih (regionalne ceste in priključkov avtomobilske ceste), vendar se je ob gradnji odločil drugače.

Očitno je, da investitorji še najdejo denar za načrte in študije, za semaforje pa jim ga, kot kažejo izkušnje, že zmanjka. Ljudje, siti načrtov in obljub, pa hočejo rezultate (semaforje)! C.Zapltnik

NESREČE

Omahnil z balkona

Plavški Rovt, 7. oktobra - V jeseniški bolnišnici zdravijo hudo ranjenega Staška Visterja, starega 41 let, z Jesenic, ki se je pone srečil med praznovanjem rojstnega dne na neki kmetiji v Plavškem Rovtu. Zvečer je nameraval na balkonu pred spanjem pokaditi cigareto, tedaj pa je omahnil prek balkonske ograje. Z glavno je udaril ob betonsko stopnico.

Motorist trčil v betonsko ograjo

Begunje, 7. oktobra - Med nočno vožnjo skozi Begunje se je ponesrečil 48-letni Jakob Smole s Slatne. S krmilom motornega kolosa je zadel v kamnito ograjo, izgubil oblast nad vozilom in z glavo trčil v zid, nato pa ga je z motorjem vred odneslo po cesti. Hudo ranjen leži v jeseniški bolnišnici. Sumijo, da je bil nesrečni kriv tudi alkohol.

Zaradi prehitre vožnje v »škarpo«

Godišič, 7. oktobra - Željko Lušo, 25-letni voznik osebnega avtomobila nemške registracije, doma iz Bosanskega Šamca, je bil hudo ranjen v nesreči, ki jo je sam zakrivil. Zaradi neprilagojene hitrosti je njegov avto zaneslo, da je zdrsil ob robu ceste in trčil v betonsko škarpo železniškega nadvoza. Zatem ga je odbilo še na sredo ceste.

Kolesar obležal mrtev

Senično, 6. oktobra - Za 16-letnega Anžeta K. iz Nakla se je

vožnja s športnim kolesom skozi Senično končala tragično. V klancu pred vasjo ga je z osebnim avtom dohitel 22-letni Vilko Likozar iz Preddvora. Namesto da bi ga prehitel ali zmanjšal hitrost, je od zadaj zadel vanj. Kolesar je padel na pokrov motorja, odtod pa na cesto, kjer je obležal mrtev.

Zbil otroka

Ribčev laz, 7. oktobra - Od Ribčevega laza proti Ukancu je nekaj po polnoči na obeh straneh ceste koračila skupina 60 otrok iz Šibenika, čeprav bi lahko šla tudi po bližnji pešpoti. Učitelja na začetku in koncu kolone sta imela prižgani svetilki. Blizu odcepa za hotel Pod Voglom je skupino dohitel voznik osebnega avtomobila Roman Tancar, star 24 let, iz Polja pri Radovljici. Sumijo, da je bil pod vplivom alkohola. Z nezmanjšano hitrostjo je peljal mimo otrok, pri tem pa enega od njih, 13-letnega Mira V., zadel. Otroka je vrglo na pokrov motorja, da je z glavo razbil vetrobran, nato pa ga je vrglo na cesto. Hudo ranjenega so po odredbi dežurne zdravnice z osebnim avtom odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Usodno potiskanje fička

Voklo, 7. oktobra - Ko je 36-letni Matija Perdan iz Senčurja okoli 22. ure potiskal neosvetljeno fička po lokalni cesti med Senčurjem in Voklom, je z osebnim avtom 20-letni Andrej Ahčin iz Vokla. Fička in lastnika ob njem je prepozno zagledal, zaradi neprilagojene hitrosti pa mu ni uspelo ustaviti. Trčil je v Perdana, ki je stal ob vozilu. Slednji je hudo ranjen umrl na kraju nesreče.

D.Ž.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

NA SONČNI STRANI ALP

Plamen onesnažuje Kroparico

Radovljica, 6. oktobra - Ko je radovljiški izvršni svet na zadnji seji obravnaval tri ekološke probleme v občini, med drugim tudi onesnaženje potoka Kroparica z olji, je vodnogospodarska inšpektorica Zlata Urh brez ovinkarjenja povedala, do bo moral (novi) vodilni kader v Plamenu bolj odgovorno reševati problem onesnaženja okolja. Ko so avgusta olja iz tovarne Plamen onesnažila Kroparico, so domnevali, da olje odteka v potok samo skozi oporni zid, vendar se je kasneje ob natančnejšem pregledu pokazalo, da pronica na več mestih, med drugim tudi iz zidu pred čistilno napravo in za njo. Inšpektorica pa je ugotovila, da je več nepravilnosti in pomanjkljivosti. Poslovnik obratovanja in vzdrževanja čistilne naprave ne določa, kdo v tovarni je odgovoren za njeno delovanje. Zadnja stena lovilne sklede, v kateri je cisterna kurilnega olja, je precej dotrajana in razpokana. Cisterna že dolgo ni bila preskušena, ali tesni ali ne. Čeprav stroj za toplotno obdelavo matic že dve leti ne dela več, je bil lovilec olja ob stroju še vedno poln olja.

Da bi vsaj omilili stalno odtokanje olj v Kroparico, so po dogovoru z Vodnogospodarskim podjetjem Kranj na potoku postavili poleg dveh še štiri dodatne lesene pregrade in vreče z žagovino. Pregrade bodo lahko odstranili šele tedaj, ko bo voda čista; sicer pa je problem v tem, da jih je treba na novo nameščati po vsakem neurju. Potok zdaj redno nadzorujejo, madeže olja pa nevtralizirajo s posebnim sredstvom, ki vsrkava naftne derivate.

Vodnogospodarska inšpektorica tudi zahteva, da v tovarni Plamen pregledajo vse lovilce olj, preskusijo tesnost vseh cistern in vodov naftnih derivatov in določijo delavca, ki bo odgovoren za delovanje in vzdrževanje čistilne naprave. Čeprav so nekateri prepričani, da bi že samo obnova opornega zidu preprečila nadaljnje onesnaževanje Kroparice, pa inšpektorica Urhova meni, da bo treba prej "ukrotiti" tudi talne in meteorne vode.

C. Zapltnik

Slovenijales Lesna industrija Idrija n.sol.o. 65280 Idrija tel. 065/71-855 Telex: 34394

Obiščite nas na 22. sejmu
stanovanjske opreme v
Kranju, od 13. do 19. oktobra

Naš telefon na sejmu
(064) 21-688

Zadovoljni
boste z nakupom
pohištva za opremo
dnevnik sob
jedilnic
spalnic
otročkih sob
mladinskega pohištva

Gotovinski popusti
dostava in montaža

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR
KLANJ

Izkoristite veliko izbiro svetil: stropnih, stenskih, reflektorskih, stoječih in drugih v MERKUR-JEVI prodajalni v GLOBUSU v prvem nadstropju na oddelku elektro. Pri nakupu Vam bodo prodajalci radi svetovali in pomagali pri izbiri

LANGO

POPRAVILO IN IZDELAVA USNJNIH IZDELKOV
Langerholc Aleš
Čankarjeva 5 64000 KRANJ tel. 064/23474

LANGO PRODAJA, POPRAVILO IN IZDELAVA VSEH USNJNIH IZDELKOV
PRODAJAMO TORBICE, PASOVE, ČEVLJE, USNJENE MODNE DODATKE
POPRAVLJAMO VSE VRSTE USNJNIH IZDELKOV, KRAJŠAMO PASOVE, MENJAMO ZADRGE, KRPAMO USNJENE IZDELKE

DELOVNI ČAS: 9 - 12
16 - 19.30
VEDNO SMO VAM NA VOLJO!

ZTKO KRANJ
ŠPORT HOTEL POKLJUKA

Iščemo sposobnega kuharja-ico za redno zaposlitev v Šport hotelu na Pokljuki. Pisne prijave sprejemamo na ZTKO Kranj, Partizanska 37. Rok prijave: takoj!

OBČINA KRANJ
Uprava za družbene prihodke objavlja

JAVNO LICITACIJO

zarubljenega stroja za izdelovanje strešne opeke, ki bo v četrtek, 19. oktobra 1989, ob 10. uri v Kranj, Ljubljanska c. 30. Ogle eno uro pred pričetkom licitacije.

TOVARNA POHIŠTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVO

ZA PRIJEMO POCITJE
IN ODGOJE
V VAŠEM DOMU

ALPETOUR

DO HOTELI ŠKOFJA LOKA

objavlja po sklepu delavskega sveta

JAVNO PRODAJO

osnovnih sredstev in drobnega inventarja. Prodaja bo potekala v četrtek, 12. oktobra, od 8. ure dalje v prostorih kopališča SORA v Škofji Loki na način VIDENO-KUPLJENO s takojšnjim plačilom.

mize, stoli, luči, kavči, omare, jogiji, oprema za gostinske kuhinje, fotokopirni stroji, hladilne skrinje, sesalci, zavesa, prti, brisače, obleke za natakarje, kopalni plašči, adidas natikači, skodelice...

M-KŽK Gorenjske Kranj

TOŽD KMETIJSTVO KRANJ

nudi nakup kvalitetnih
JABOLK

za ozimnico v nasadu Preddvor. Prodaja na drobno bomo imeli vsak dan od 10. do 17. ure in ob nedeljah od 8. do 14. ure. S prodajo pričnemo v petek, 6. 10. 1989. Informacije po tel. 45-014 in 21-252.
SE PRIPOROČAMO!

DELAJSKI SVET
DO KOVIN JESENICE kovinsko podjetje p. o.
H. Vednika 22, 64270 Jesenice

razpisuje na predlog razpisne komisije ter 104. in 105. členu STATUTA DO KOVIN Jesenice za 4 letno mandatno obdobje prosta dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev določen z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki občine Jesenice, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tehnične, ekonomske organizacijsko-proizvodne ali pravne smeri (VII. stopnja)
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih v DO kovinsko predelovalne dejavnosti.

Kandidati naj pismene vloge za prijavo na razpis opremljene z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: DO KOVIN kovinsko podjetje Jesenice, H. Vednika 22, 64270 Jesenice.

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam sobno trajnožarečo PEČ (kiperbush). ☎ 85-587
14713

Žitni KOMBAIN bautz, širine 1,90 m, prodam. ☎ 061/847-121 14967

Po zelo ugodni ceni prodam PEČ za centralno kurjavo standard. ☎ 632-388 14989

Prodaj barvni TV iskra CATV. ☎ 632-886 14991

2-tonsko traktorsko PRIKOLICO, z ročnim kiplanjem in kotno BRUSILKO bosch, novo, prodam. ☎ 68-726 14999

Prodaj barvni TV el Niš, star 7 let, v brezhibnem stanju. ☎ 78-780 15005

Ugodno prodam SLAMOREZNICO eple 800 super, z motorjem in CISTERNO - gnojevko, 2.700 litrov, po polovični ceni. ☎ 061/738-607 15012

Prodaj KOMBAIN za koruzo. Zg. Brnik 23, Cerklje 15014

Prodaj 350-litrsko zamrzovalno SKRINJO, rabljena 2 sezoni. Stane Grlic, Ribno 60, Bled, ☎ 78-434, popoldne 15023

Prodaj ŠIVALNI STROJ overlook. Pot na Jošta 34, Kranj 15025

Prodaj 80-litrski stojč BOJLER, star 1 leto. ☎ 83-727, po 20. uri 15029

Ugodno prodam ZX spectrum 48 K, z veliko dodatki. Sajovic, Predoslje 67, Kranj 15032

Ugodno prodam malo rabljeno 120-litrsko zamrzovalno OMARO gorenje. ☎ 25-529 15041

GRABENI MATERIAL

CISTERNO, 3 kub. m., plastična, valjaste oblike, prodam. Hrastje 123, Kranj 14796

Prodaj 5 kvad. m. belega MARMORJA za cokol. Lahovče 6, Cerklje 14959

Prodaj OKNA termoton: 2 kosa dim. 140 x 140 cm, 1 kos dim. 180 x 140 cm ter komplet omarice z roletami, različnih dimenzij, 30 odstotkov ceneje. ☎ 23-627 ali 22-203 14968

Prodaj 30 kosov suhih ŠPIROVCEV, dim. 14 x 16 cm, 3.300 kosov strešne OPEKE Novo mesto (grafitno siva) in 200 kosov PUNT. ☎ 33-733, zvečer ali 28-161, int. 25, dopoldne 14988

Prodaj suhe hrastove DESKE in PLOHE. ☎ 45-677 15028

Prodaj rabljeno OKNO, dim. 150 x 150 cm, z roletom. Sp. Veterno 10, Tržič, ☎ 57-977 15036

Stešno OPEKO kikinda, nova, 4.000 kosov, ugodno prodam. ☎ 66-686 15038

POSESTI

PARCELO v Premanturi, 50 m od morja, s prikolico in vodo, prodam. ☎ 80-737 15019

RAZNO PRODAJ

Poceni prodaj litoželezno KAD in električni BOJLER. ☎ 061/347-859 14963

Prodaj rabljen 80-litrski BOJLER, kotič iz krom pločevine in 2 kvad. m. obdelanega zelenega KAMNA Peračica. ☎ 75-832 14964

ZOBOZDRAVNIŠKI STOL, klasičen in trodelna garažna VRATA, dim. 270 x 210 cm, prodam. ☎ 23-158 14980

Prodaj 96-basno klavirsko HARMONIKO in aluminijaste PLOŠČE, deb. 0,80 mm, za žlebove. Razinger, Hrušica 94, Jesenice 14986

Prodaj drobni KROMPIR in FIAT 126 P, letnik 1979. Alojz Svoljšak, Lipica 3, Škofja Loka 15015

Prodaj AVTORADIO, 100 W ZVOČNIKA, star barvni TV, SURF, OKNO, dim. 80 x 120 cm, z roletom, CTX 80 in E 90. ☎ 80-554 15022

Prodaj Z 101, letnik 1977, registrirana, obnovljena, VW po delih, GLASBENI CENTER shaub lorenz, 4 x 100 W izhoda in ELEKTROMOTOR, 7,5 kW. Sp. Veterno 10, Tržič, ☎ 57-977 15035

STAN.OPREMA

Ugodno prodaj TROSED ela. Dragar, Ješetova 10/a, Kranj - Stražišče 15009

STANOVANJA

Zamenjam družbeno STANOVA-NJE, 46 kvad. m., na Planini II., za večje. Šifra: ZAMENJAVA 14955

VOZILA

Prodaj R 4, letnik 1978, registriran do julija 1990. ☎ 52-097 14895

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1986, prevoženih 28.000 km. Dušan Lazar, Sp. Gorje 1/b, Zg. Gorje 14960

Prodaj JUGO 45 koral, star 8 mesecev. ☎ 66-970 14962

Poceni prodaj WARTBURG karavan, letnik 1982, z veliko rezervnimi deli. Informacije na ☎ 81-048 14978

Prodaj GOLF diesel, letnik 1983, Drago Debeljak, Binkelj 43, Škofja Loka 14969

Prodaj MINI 1000, letnik 1977. ☎ 34-958 14975

Karamboliran JUGO 45 E, letnik februar 1987, prodam. ☎ 26-988, popoldne 14978

Prodaj 126 P, letnik 1978, dobro ohranjen. ☎ 49-281 14993

Prodaj LADO rivo 1300, letnik 1987. Ogljed v soboto in nedeljo, popoldne. Franc Blažič, Prešernova 16, Radovljica 14994

Prodaj Z 101, letnik 1975, registrirana do marca 1990. ☎ 45-425, popoldne 14996

CITROEN GS, letnik 1975, prodam po delih. ☎ 36-652 15001

Prodaj Z 101 luxe, letnik 1977, garazirana. ☎ 78-507 15004

Prodaj FIAT 128, letnik 1981, dobro ohranjen. Informacije na ☎ 83-322 15006

Prodaj GOLF, letnik 1980. Štefan Horvat, Alpska 7, Bled, ☎ 78-945, int. 23, po 20. uri 15013

Prodaj Z 101 GTL, letnik 1986. Jože Skumavec, Zg. Laze 21, Zg. Gorje 15017

Prodaj MZ 250 ETZ ali zamenjam za ATX. Benedičič, Mlakarjeva 73, Senčur 15018

Poceni prodaj Z 101 L, letnik 1980, potrebna ličarskega popravila. ☎ 44-072 15020

Prodaj levi in desni BLATNIK, nova, za Z 101, starejši letnik, prvo STRANICO in dva nova ZAVORNA DISKA. ☎ 51-329 15024

Prodaj R 11, rdeče barve, letnik 1986. Informacije na ☎ 22-308 15031

Prodaj Z 750, letnik 1979, prevoženih 74.000 km, Kovor 70/a, Tržič, ☎ 57-377 15031

Prodaj FORD ESCORT 1.3 CL, 1, registracija marca 1988. Polica 4, Naklo, ☎ 35-120 15033

Prodaj KOMBI imv 1600, letnik 1976, registriran do marca 1990. ☎ 74-736 15037

Prodaj Z 101, letnik 1987 ali zamenjam za Fičota. ☎ 27-547 15039

Prodaj dobro ohranjen AUDI 80 L, letnik 1974. ☎ 50-873 15045

Prodaj FIAT 126 P, letnik 1979, generalno obnovljen. Cena 1.500 DEM. ☎ 43-146 15047

Prodajate ali kupujete avto? AVTOKLUB je pravi naslov za te zadeve! ☎ 21-882, od 8. do 11. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 11. ure 15048

ZAJPOSILITVE

Iščem kakršnokoli redno ZAPOSILITEV v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 14958

Pomoč v šiviljstvu, v dopoldanskem času, sprejemem. Šifra: TRŽIČ 14961

TRGOVCA živilske stroke, za samostojno delo, redno zaposlim v Radovljici. ☎ 061/40-617 14997

Za prodajo VODNIKA NARAVNE MEDICINE, nudimo visoko provizijo in tedenska izplačila. ☎ 73-349, zvečer 15002

Iščemo SNAŽILKO za čiščenje stopnišča v nebotičniku. C. JLA 6, Kranj, ☎ 23-329 15008

Delo na dom nudim samostojni ŠIVILJI - šivanje modelov. Šifra: BOUTIQUE 15011

Gostilna Sejem honorarno zaposli deklo za delo v STREŽBI in kuhinjsko POMOČNICO, v popoldanskem času. ☎ 21-890 15021

Iščemo dva ZASTOPNIKA za prodajo priločnikov. Informacije na ☎ 51-646, zvečer 15026

Takoj zaposlim dva KV ali priučenca na SLIKOPLESKARJA. Informacije na ☎ 22-391, po 19. uri 15042

Kozmetični salon zaposli KOZMETIČARKO, VAJENKO in MASERJA. Pisne ponudbe pošljite na oglašni oddelk. Šifra: KRANJ 15044

Prodaj od 30 do 50 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 14956

Prodaj 2 KOZI z mlekom. ☎ 39-500 14976

Prodaj 10 dni starega črno-belega BIKCA. Visoko 71, Senčur 14981

Prodaj plemenske OVCE, primerne za nadaljno rejo. ☎ 633-836 14983

Prodaj 2 KRAVI. Čadež, Delnice 7, Poljane, ☎ 65-134 14995

Ugodno prodaj leto in pol starega IRSKEGA SETRA. Sr. vas. 104, Senčur 15016

Prodaj KOZO. Zg. Bitnje 118, Zabrnica 15030

Prodaj pritlikavega PUDLJA z rodomnikom, rjave barve, star 3 mesece. ☎ 85-430 15046

Prodaj bukova DRVA. ☎ 64-364 14987

Prodaj nov AKUMULATOR, 97 amperov, po stari ceni. ☎ 74-084 15000

Drobni KROMPIR prodam. Jeglič, Podbrezje 192, Duplje 15007

Prodaj 2 do 3 tone krmilne PESE. Trata 3, Cerklje 15040

LOKALI

V najem oddam GOSTIŠČE na Jezerskem. Pogoji: odkup inventarja. Obratovati se lahko prične takoj. ☎ 23-474 14977

OBVESTILA

ROLETE in ŽALUZIJE naročite na ☎ 75-610 13874

Jutri, od 7. 10. 1989 pa vse do 15. 10. 1989, bo kuhar pripravljaval MADŽARSKO - PREKMURSKO JEDI. Velja poskusiti. Obiščite nas v Domu na Joštu. Vabljeni! 14567

NEMŠKA KORESPONDENCA, za vaše stike s tujino - perfektno, hitro, ugodno. A. Hladnik, Pot v Bitnje 16, Kranj 15003

nismo popolni
gostilna SEJEM
ampak se trudimo

Dnevno vam nudimo
morske jedi, divjačino in
ostale dobrote.
Pripravljamo poročna
kosila in večerje,
obletnice, svečana kosila,
ipd.

Gostilna je odprta med
tednom od 10. do 22. ure,
ob sobotah pa od 19. do
23. ure. Nedelja: zaprto.
SE PRIPOROČAMO!

OSTALO

Prodaj večjo količino SENA in OTAVE. ☎ 83-519, po 19. uri 14957

Sprejemam naročila za prodajo REPE, primerne za kisanje. Grad 50, Cerklje, ☎ 42-232 14966

Prodaj suha bukova DRVA. Hotalje 9, Gorenja vas 14971

Prodaj ČOLN maestral 5 in MOTOR tomos 4, z do'go osjo. Kličite na ☎ 622-781, popoldne 14979

Prodaj globok otroški VOZIČEK chicco. ☎ 28-147 14982

Prodaj klavirsko 96-basno HARMONIKO hohner. ☎ 74-575 14985

Prodaj bukova DRVA. ☎ 64-364 14987

Prodaj nov AKUMULATOR, 97 amperov, po stari ceni. ☎ 74-084 15000

Drobni KROMPIR prodam. Jeglič, Podbrezje 192, Duplje 15007

Prodaj 2 do 3 tone krmilne PESE. Trata 3, Cerklje 15040

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

GABRIJELE KOZJEK

roj. Sušnik

se iskreno zahvaljujemo sosedom, v sem, ki ste ji kakorkoli pomagali in jo obiskovali v času njene bolezn. Posebno pa še Kati Pegam, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter vsem, ki ste nam ob smrti izrekli sožalje in jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Zg. Besnica, 24. septembra 1989

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu

JERCE
ZUPAN

se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, nekdanjim sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste jo imeli radi in jo številno pospremili na zadnji poti. Hvala g. kaplanu za opravljen pogreb. Hvala ZB za poslovilne besede, enako tudi pevcem. Posebna zahvala sindikatu tovarne Sava Kranj. Še enkrat zahvala vsem za cvetje in vence ter izrečena sožalja.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči in življenje ni, kar družji nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. (Mila Kačičeva)

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

IVANE PAVLIČ

roj. Svetelj
iz Senčurja pri Kranju

iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mamice — ome

MARICE TAVČAR

iz Puštala 13

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Gorenjske predilnice Škofja Loka za podarjeno cvetje, izražena sožalja in spremstvo na zadnji poti, pevcem in kvartetu pihal za žalostinke ob slovesu. Prav posebno zahvalo smo dolžni dr. Zamanovi in dr. Camleku za dolgoletno zdravljenje, dr. Benediku in njegovi ekipi iz bolnišnice Golnik, ki so ji lajšali zadnje dni življenja. Najlepša hvala tudi sosedi Elzi za pomoč pri negi na domu. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred.

NJENI DOMAČI

ZAHVALA

Ob boleči prezgodnji izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta in brata

JANKA
FILIPIČA

iz Žabje vasi

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za nesebično pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku in pevcem za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Delegati sprašujejo:

Kako je v Kovinu, kaj bo s šolo Polde Stražišar?

Jesenice, 2. oktobra - Na seji vseh treh zborov skupščine občine Jesenice bodo delegati dobili odgovore na vrsto vprašanj in pobud. Zdravstvena problematika v Mojstrani, ceste in prehodi za pešce, zasipavanje travnikov v Tamarju...

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice posredujejo strokovnim službam občine na sejah zborov veliko delegatskih vprašanj in tudi za naslednje zasedanje zborov skupščine - danes, v torek, 10. oktobra - bodo dobili odgovore na svoja delegatska vprašanja.

Delegacija občinske konference ZKS Jesenice je dala pobudo, naj izvršni svet analizira ukrep družbenega varstva v Kovinu. Izvršni svet odgovarja, da zdaj v Kovinu delajo brez izgub, da so izbrali direktorja in da je bil sanacijski program uspešen, saj so z DONITom zgradili nov obrat za proizvodnjo filtrov in osnovali mešano podjetje za proizvodnjo tračnih rezil iz kaljenega traku Železarnice.

Na pobudo družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice o razreševanju prostorske problematike v osnovni šoli Polde Stražišar sekretariat za občo upravo odgovarja, da so pripravili predlog za povečanje prispevne stopnje za odstotek od bruto osebnih dohodkov za osnovno šolo s prilagojenim

programom. Vzgojno izobraževalna organizacija Jesenice je med drugim posredovala dve možni varianti za reševanje prostorske stiske osnovne šole: lokacijo na osnovni šoli na Koroški Beli in v domu učencev na Jesenicah.

Delegacijo krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana je zani-

malo, ali je denar za tedensko delovanje ambulante v Mojstrani? Odgovarjajo, da so se predstavniki krajevne skupnosti in Zdravstvenega doma že pred leti dogovorili - in dogovor še vedno velja - da dela ambulanta enkrat tedensko, stroški zdravstvenega osebja bremenijo zdravstveni dom, vsi ostali stroški pa krajevno skupnost.

Delegacijo Železarnice je zanimalo, zakaj je potrebna delovna organizacija VIZ, če je nobena občina v Sloveniji nima več, delegacijo krajevne skupnosti Javornik - Koroška Bela pa ureditev prehoda za pešce in kmetijske stroje na Koroški Beli preko magistralne ceste.

Delegacija krajevne skupnosti Rateče je postavila vprašanje o namenu gradnje objekta ob planinski koči v Tamarju, odgovoril pa je Triglavski narodni park, rekoč, da gradnja ob koči ni potekala v skladu z načrtom in so od inšpektorja zahtevali, da ukrepa. Zasipanje travnikov v Tamarju pa je za deva območne vodnogospodarske skupnosti Gorenjske, kjer so zagotovili, da bodo še letos začeli urejati hudournik v Tamarju.

D. Sedej

Tradicionalna posebnost na sejmu

Gobarji pripravljajo razstavo

Kranj, 9. oktobra - 22. mednarodni sejem stanovanjske opreme bo v petek, 13. oktobra, dopoldne odprl predsednik radovljiške občinske skupščine inž. Marko Bezjak. Ob napovedani pestri izbiri izdelkov, ki sodijo v udoben in topel dom, pa tudi izdelkov zasebnikov ne bo manjkalo, bo sejem prav gotovo še posebno zanimiv za graditelje in ljubitelje gob. Tako prvi, kot šolska mladina, bodo imeli na sejem prost vstop.

Franc Vrhovnik, predsednik skupine razpoznavalcev gob (determinatorjev) pri kranjski gobarski družini, ki ima okrog 60 članov, je pred dnevi napovedal, da bo družina v sodelovanju z ostalimi gobarskimi družinami tudi tokrat pripravila gobarsko razstavo. Da bi bila ta tradicionalna, glede na trajanje (sedem dni) pa največja razstava v Evropi čimbolj zanimiva in pestra, pa prireditelji vabijo nekdanje člane in ljubitelje gob, da v četrtek popoldne (po 15. uri) prinesejo na prireditveni prostor v halo A, kjer bodo pripravljali razstavo, čimveč raznovrstnih gob.

"Čeprav letošnja gobarska sezona vse do nedavnega ni bila najboljša, upamo, da bomo pripravili zanimivo razstavo. Ves čas sejma pa bodo strokovnjaki iz cele Slovenije tudi pomagali prinašalcem gob pri razpoznavanju. Tudi letos ne bo manjkalo v restavraciji različnih gobarskih specialitet; kdor pa bo želel, se bo lahko

Franc Vrhovnik

tudi včlanil v kranjsko družino."

Ob napovedani bogati ponudbi različne opreme in materialov (za graditelje), saj bo Stanovanjska zadruga Kranj na sejmu imela svoj "servis",

Jože Gorenc iz Kranja, ki se že dobri dve desetletji ukvarja z nabiranjem gob, je pred dnevi našel nevsakdanje raščeno gobo. Minulo nedeljo je namreč ubral v gozdu pod Joštom jurčka trojčka. Eden od teh sadežev je imel nenavadno dolgo in tanko steblo za to vrsto gobe, zato ga je naš fotoreporter posnel za radovedne oči Glasovih bralcev. Seveda si lahko ob sliki vsakdo misli svoje! (S) - Foto: F. Perdan

bodo tako prireditve tudi tokrat popestrili kranjski gobarji.

A. Žalar

Slovenski gostinski in turistični delavci

Ni razlogov za napoved stavke

Ljubljana, oktobra - Od poletja že spremljamo zahteve republiškega sindikalnega odbora gostinskih in turističnih delavcev, da vlada uredi razmere v teh dveh panogah, sicer bodo napovedali stavko. Po odzivu pristojnih ustanov je moč sklepati, da so zahteve vzeli resno, zato so se delavci trenutno stavki odrekli.

Ne odrekajo pa se ji kot legitimni pravici delavcev, čeprav so bila od poletja, ko so o njej govorili, mnenja o njej deljena. Ko se je minuli teden sestal republiški odbor sindikata gostinskih in turističnih delavcev, je bilo jasno razumeti, da vztrajajo pri zahtevah. O tem priča že poteza, naj slovenski izvršni svet in komite za gostinstvo in turizem do konca novembra konkretno opredelita, kaj nameravata storiti glede gmotnega položaja delavcev v omenjenih panogah. V igro so vključili tudi zvezni sindikat, pa seveda občinske in medobčinske, kjer gre za zahteve, ki jih lahko uresničijo skupščine na tej ravni. Tudi od republiškega sindikalnega predsedstva terjajo, da se opredeli, o materialnem položaju pa bodo podrobno seznanili tudi skupščinske delegate iz obeh panog.

Sindikalni odbor je torej alarmiral vse mogoče institucije, ki mu lahko pomagajo uresničiti sloviti deset zahtev glede gmotnega položaja delavcev, postavlja pa tudi da-

tum, ko naj bi bili zapleti okoli (za zdaj odpovedane) gostinsko-turistične stavke do kraja odmotani. 23. novembra naj bi bila v Rogški Slatini okrogla miza s predstavniki izvršnega sveta, Splošnim združenjem gostinstva in turizma Slovenije in predstavniki delovnih organizacij na temo »Nadaljnja perspektiva razvoja gostinstva in turizma v Sloveniji s poudarkom na izboljšanju materialnega in socialnega položaja v panogi zaposlenih delavcev«.

Ob tem je sindikalni odbor ostro zavrnil tudi kritike na svoj rovaš. Splošno združenje turizma in gostinstva mu je namreč očitalo, da je »odtujena republiška birokracija«, to pa verjetno zato, ker v vseh turističnih in gostinskih organizacijah niso soglašali z napovedjo stavke. V tem stanovskem sindikatu trdijo, da se bodo morali na drugem bregu pač sprijazniti z obstojem organizacije, ki se poteguje za delavčev interes.

D. Z. Žlebir

V hribovskih vaseh ostajajo zabojniki prazni

Odpadki se kopičijo po grapah

Škofja Loka, 9. oktobra - Lani je škofjeloška komunala po vseh krajevnih skupnostih namestila po en zabojnik za odpadke, vendar ugotavljajo, da se ekološka osveščenost ljudi v hribovskih vaseh še ni pridla dotaknila. V celem tem letu namreč ponekod (Sovodenj, Lučine, Golica, Lenart, Davča) še niti enkrat niso uspeli napolniti svojih zabojnikov. Krajevne skupnosti očitno denar, ki ga dobijo za odvoz zabojnikov, raje porabijo za kaj drugega.

Podobno neuspešna je v hribovskih vaseh tudi akcija pobiranja kosovnih odpadkov, medtem ko inšpektorji še vedno odkrivajo nedovoljena odlagališča odpadkov po grapah in drugih skritih mestih. Takšna odlagališča komunala po inšpektorjevem obvestilu poskuša sanirati, če tega v zadnjem hipu ne stori krajevna skupnost sama na svoje stroške.

Sanitarna inšpekcija je še posebno skrbno pregledala divja odlagališča odpadkov ob vodotokih, in sicer Na prou ob reki Sori, v Soteski ob reki Selšiči, nad vodno elektrarno Vincarje ob Selšiči, pod mostom za Golico v Selcih ob Selšiči in v njej, na Visokem ob pritoku v Poljanščico in v njem, med Hotavljami in Podgoro ob Poljanščici, nad objek-

ti Rudnika urana Zirovski vrh ob Brebovčici in ob potoku Hrastnica.

Na teh odlagališčih so odpadki iz gospodinjstev, deli vozil, predmeti iz pločevine, kovine, plastike, lesa, gume, tekstila, grmičevje, trava, plevel in podobno. Ker po izvoru odpadkov inšpektorji niso mogli ugotoviti onesnaževalcev, so sanacijo črnih odlagališč naložili krajevnim skupnostim.

Pomembno zmago v boju proti odpadkom so slavili v krajevni skupnosti Železniki, kjer so sanirali največje črno odlagališče na Zalem logu ter na tem mestu postavili odprt zabojnik za odpadke.

H. Jelovčan

45-letnica požiga Gozda

Gozd, 8. oktobra - V nedeljo je bila v Gozdu nad Križami slovesnost, na kateri so krajinari Križ, številni Tržičani in okoličani, skupaj z borci Kokrškega odreda proslavili svoj krajevni praznik. Praznujejo ga na žalostni dan, 7. oktobra, ko je bila leta 1944 vas Gozd požgana do tal. Slavnostni govornik je bil Janko Prezelj - Stane nekdanji komandant Kokrškega odreda, ki je vse navzoče spomnil na velik delež slovenskih partizanov in ogromne žrtve slovenskega naroda pri osvoboditvi domovine, na krivične obsodbe srbskih borcev, posebej Prve proletarske brigade, ki nam ob sprejetju amandmajev k slovenski ustavi očitajo separati-

zem, egoizem, željo po odcepitvi od drugih jugoslovanskih narodov. Ponovno so gorenjski borci poudarili, da imamo samo eno domovino, samo eno Jugoslavijo, ki je za nobeno ceno ne bodo dovolili kosati.

V kulturnem programu so sodelovali godba na pihala iz Tržiča ter učenci osnovne šole Kokrškega odreda iz Križ. Na proslavi so bile podeljene tudi plakete Kokrškega odreda: prejele so jih krajevne skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično. Krajevna organizacija ZB NOV Križe ter Ivan Gregorc, v zahvalo za vso pomoč, ki so jo ti ljudje nudili borcem v času boja in za aktivno delo

po vojni. Priznanja OF pa so podelili Dragu Ficku, Stefanu Grosu, Ivanu Novaku in posmrtno Janezu Bečanu.

D. D.

Razstava inovacij

Bled, 6. oktobra - V LIP-ovi trgovini na Bledu bodo danes ob pol enajstih dopoldne odprli razstavo inovacij, ki jo je pripravila raziskovalna skupnost Radovljica in na kateri sodelujejo s posameznimi primerki delovne organizacije iz radovljiške občine. Na razstavi, ki bo odprta do petka, 20. oktobra, bodo predstavili tudi pomembnejše tehnološke dosežke in predstavili rezultate nekaterih raziskovalnih nalog; predvsem pa naj bi spodbudila razvojno in inventivno dejavnost v gospodarstvu.

C. Z.

V soboto na Bledu

Igre poštnih delavcev

Bled, 6. oktobra - Na Bledu bodo v soboto, 14. oktobra, osme igre jugoslovanskih PTT delavcev. Po slovesnosti, na kateri bosta zbranim spregovorila Miloš Mitič, predsednik poslovnega odbora Združenih PTT organizacij Slovenije, in Vučić Čagorović, predsednik skupnosti jugoslovanskih PTT organizacij, in kratkem kulturnem programu bodo delovnošportna tekmovanja.

C. Z.

Filmsko gledališče

Kranj, oktobra - Ta teden bodo v gorenjskih kinematografih začeli predvajati izbrane filme letošnjega jesenskega filmskega gledališča. Kot prvi bo na vrsti ameriški film Mešečnica, ljubezenska komedija s sloviti Cher v glavni vlogi. Cher je lani za to vlogo - igra lepo vdovico Loretto Castorini, ki se je v zakonu že enkrat nasnila, pa se noče nikdar več - prejela oskarja. Film je režiral Norman Jewison, ki ga poznamo po Vojakovi zgodbi, Vročici poletne noči in drugih odličnih filmih.

Filme filmskega gledališča bomo v kinu Center v Kranju lahko gledali vsak četrtek in petek ob 20. uri, v kinu Železarnar na Jesenicah vsako sredo ob 20. uri, v Domu Kamnik vsak ponedeljek ob 18. in 20. uri, in v Tržiču vsak torek ob 19. uri. Tudi letos bo na sporedu film več, torej skupno 9.

D. D.